

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2006/07:8

Stenografiska
uppteckningar
2006/07:8

Fredagen den 24 november

1 § Ekofin – Budget

Statssekreterare Hans Lindblad

Återrapport från ministerrådsmöte den 21 november 2006

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag förklarar mötet öppnat och hälsar statssekreterare Hans Lindblad med medhjälpare välkomna. Vi uppskattar speciellt att ni med så kort varsel har kunnat komma hit och redogöra för vad som hände vid förhandlingarna i Bryssel nyligen.

Anf. 2 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Det är lika trevligt att vara här den här gången, även om det var oväntat att det skulle bli så snabbt. Till min hjälp har jag, precis som förra gången, Lotta Karle och Maisoun Jabali.

Som jag berättade förra gången skulle Ekofinrådet behandla två saker. Dels skulle man besluta om den så kallade andra läsningen, eller andra behandlingen, av budgeten, dels skulle man komma överens med Europaparlamentet.

Nu blev det inte så att man kom överens. Det är relativt ovanligt att man befinner sig i den här situationen. Det hände emellertid förra året vid förhandlingarna om årsbudgeten 2006.

När det gäller den här andra läsningen fanns det ingen enighet i rådet. Det fanns en blockerande minoritet, som jag berättade om förra gången jag var här. Det fanns ingen enighet när man började förhandlingarna. Från ordförandeskapet försökte man känna av läget. När man kastade sig in i förhandlingarna med parlamentet gjorde man det utan att ha ett tydligt mandat från rådet.

Jag kan inte tillräckligt mycket om förhandlingstaktik för att avgöra om det var smart eller inte.

Efter ett antal förhandlingsturer kom det fram ett kompromissförslag. I det kompromissförslaget saknades en väsentlig del, nämligen parlamentets brev angående GUSP. I detta brev skulle parlamentet formulera sina önskemål och krav på processen kring den gemensamma utrikespolitiken.

Parlamentet lyckades inte konkretisera eller teckna ned brevet. Vi vet inte riktigt varför man inte lyckades få fram det. Men det kom inte fram, och då saknades en väsentlig beståndsdel för att man skulle kunna

komma överens. Man kom helt enkelt inte överens, och så avbröts förhandlingarna.

Rådet genomförde då sin andra läsning och klarade ut den ena uppgiften. Man kom överens i enlighet med de dokument som tidigare hade skickats ut, förutom att den så kallade produktivitsdeklarationen tyvärr försvann helt och hållet.

Rådet gav därefter Coreper i uppdrag att fortsätta förhandlingarna med parlamentet vad gäller brevet. Man lade på restriktionen att produktivitsdiskussionen inte skulle lyftas tillbaka in i förhandlingarna och man gav restriktionen att betalningsnivån skulle begränsas till 115,5 miljarder euro. Det är något under den nivå som kommissionen föreslog i sin budget. Det är emellertid något över den nivå som man hade från rådets sida vid den första respektive andra läsningen.

Det motsvarar 0,99 % av bni.

Processen framöver är att ordföranden fortsätter att förhandla med parlamentet. Det är framför allt GUSP-brevet som man ska reda ut. Coreper 2 kommer att återkomma i frågan så fort det finns en kompromiss.

Rådets andra läsning kommer formellt att tas som en A-punkt vid det närmast kommande rådsmötet. Skälet till det är att för många länder var representerade av sina ambassadörer. Rådet var inte beslutsfört.

Anf. 3 SONIA KARLSSON (s):

Herr ordförande! Tack för informationen. Det ligger ändå under kommissionens förslag. Vi tyckte ju att det var ett alldeles för högt förslag. Du säger att det ligger något över rådets förslag.

Tror statssekreteraren att det här ska kunna gå i hamn? Hur mycket kommer det att fördyra Sveriges avgift?

Anf. 4 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Den andra läsningen som rådet kom överens om hamnade på en nivå på 114,3 miljarder euro. Den första läsningen var 300 miljoner euro mer, 114,6 miljarder.

Kommissionen hade i sin preliminära budget lagt nivån på 116,6. Om man tar hänsyn till en serie olika ändringsskrivningar som jag redogjorde för förra gången hamnar man på 115,5. Det motsvarar 0,988 % av bni.

Jag tror att man kommer att hamna väldigt nära den här nivån. Många länder som jag pratade med var förvånade över den höga nivå som parlamentet hade äskat från början och fann det uteslutet att man skulle hamna på en nivå som avvek mer än marginellt från 0,99% av bni.

Man pratade om att man skulle kunna runda av det både uppåt och nedåt till 1,0% respektive 0,99% av bni. Det var den övre gränsen.

Exakt var detta kommer att landa vet jag inte. Skillnaden mellan rådets första läsning och kommissionens förslag motsvarade ungefär 400 miljoner svenska kronor på EU-avgiften. Det var det jag redogjorde för förra gången. Jag kan inte specificera det mer.

Anf. 5 ULF HOLM (mp):

Herr ordförande! Det kunde ha varit betydligt värre. Man får väl vara glad för att det åtminstone inte gick över kommissionens förslag.

Jag hoppas att ni lyckas få ned det ytterligare, även om jag kan tycka att rådets utgångspunkt var för hög. Men det är en annan diskussion. Det behöver vi inte ta upp här.

Vad är innehållet i GUSP-brevet? Är det någon deklaration från EU-parlamentet om att man tycker att EU ska jobba mer med detta, men att det inte kommer att kosta några pengar? Vad innebär det?

Anf. 6 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Det är det som är intressant. Det är väl så att parlamentet vill ha ett ökat inflytande över processen. Rådet har sagt att man kan tänka sig en ökad information. Det är naturligtvis skillnad mellan de två begreppen.

Detta finns reglerat i avtal redan från början. Det var mycket diskussion om hur stora avsteg man skulle göra från sådant som man redan var överens om.

Det är väldigt svårt att tala om innehållet eftersom parlamentet uppenbarligen hade problem att prestera sin egen ståndpunkt. Det handlade både om inflytande och om ytterligare information. Att det skulle bli fördyringar diskuterades inte.

Man var väldigt överens i rådet om att lyfta upp GUSP-nivån till den nivå man hade från början. Om jag minns rätt var det ungefär 159 miljoner euro. Parlamentet hade föreslagit en ungefär hälften så stor tilldelning.

Anf. 7 ULF HOLM (mp):

Jag är inte särskilt förvånad. EU-parlamentet brukar vilja ha större inflytande. Rådet måste vara ganska tydligt om att inflytande ju kommer från fördraget. Det kan inte ministerrådet ändra hur som helst.

Jag tycker att Sverige borde agera ganska tydligt och inte acceptera skrivningar där man indirekt lovar EU-parlamentet saker och ting.

Uttalade Sverige någon ståndpunkt vid mötet om det här brevet och har regeringen nu någon ståndpunkt?

Anf. 8 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Vi uttalade ingen ståndpunkt. De ståndpunkter som jag uttalade gällde framför allt betalningsnivån och produktivitsdeklarationen där jag stöttade ordföranden som försökte driva den här frågan.

Det var svårt att uttala sig om GUSP och brevet innan vi har sett brevet. Låt oss titta på det. Vi vill gärna gemensambereada det med Utrikesdepartementet när informationen kommer till oss och naturligtvis också prata med er.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar statssekreteraren med kolleger för att ni kom hit.

2006/07:8
24 november

2 § Ekofin
Finansminister Anders Borg
Återrapport från ministerrådsmöte den 7 november 2006
Information och samråd inför ministerrådsmöte den 28 november 2006

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Då får nämnden hälsa finansministern med medarbetare hjärtligt välkomna till detta EU-nämndsmöte. Vi börjar med en återrapportering från ministerrådsmötet den 7 november. Varsågod, finansministern!

Anf. 11 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag tänkte att vi kunde ta återrapporteringen förhållandevis kortfattat, dels därför att vi har en väldigt fullspäckad agenda, dels därför att det inte var några stora resultat som uppnåddes.

Vi gick igenom Revisionsrättens rapport, som vi nämnde förra gången. Det var inga speciella saker att återrapportera där. Samma sak var det med statistikkraven och hållbarheten kring offentliga finanser, även om det där blev en viss diskussion där vi och ett antal andra länder markerade betydelsen av att arbeta med den långsiktiga uthålligheten.

Sedan hade vi däremot en omfattande diskussion kring skatteärendena. Man får väl säga att det inte var ett möte med stora framsteg. Som ni har sett förde tyskarna in dimensionen att de helt ville exkludera ölet. Spanjorer, portugiser och italienare reste frågan om någonting de har som heter *vins doux naturels* – min franska är något bristfällig – vilket alltså är ett starkvin som tillverkas i Pyrenéerna som de ville ha undantag för. Detta var ju inte acceptabelt, dels av skälet att vi inte kom framåt, dels därför att det skulle skapa en väldig massa undantag. Det blev helt enkelt så att vi stängde den frågeställningen vid det här mötet och därmed förde den vidare till det möte som vi i dag ska diskutera.

Frankrike förde upp frågan om elektroniska tidningar. Det var ju samma sak där: Eftersom vi inte ens har sett ett förslag finns det bara skäl att helt enkelt invänta ett sådant.

Vi hade också besök av våra vänner från Efta. En diskussion handlade om energifrågorna, där vår norske finansminister fick utveckla en hel del av sina tankar kring oljeberoende och sådant.

Mötet blev egentligen inte någon omfattande framgång. Om det var någonting som var tydligt i detta och där vi hade någon särskilt tydlig ståndpunkt var det väl – i enlighet med vad vi sade på förra sammanträdet – att vi hade svårigheter att acceptera att man inte kom framåt på öl- och *vins doux naturels*-sidan. Det var nämligen så uppenbart tydligt att det gick i, om man formulerar saken så, fel riktning.

Det var en kort återrapportering.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Om det inte finns några frågor lägger vi den till handlingarna och går in på agendan för dagen. Jag föreslår att vi tar A-punkterna sist och börjar på punkt 3, Genomförande av stabilitets- och tillväxtpakten samt Underskottsförfarande rörande Polen.

Anf. 13 Finansminister ANDERS BORG (m):

Som ni säkert har noterat i underlagen har våra vänner i Polen betydande underskott, och följaktligen omfattas de av den här *excessive deficit*-proceduren.

Det finns två saker man möjligtvis kan notera. Det ena är att det är viktigt att man inte går hårdare fram med mindre länder än vad man gör med större länder. Det är viktigt att man får samma typ av tuffa skrivningar om Tyskland och England som man får om Polen. Det är inte acceptabelt att man från olika länders håll driver en tuffare linje bara för att ett land är mindre.

Det andra är att polackerna har gjort en pensionsreform av PPM-typ. Det betyder att man på kort sikt naturligtvis försvagar det finansiella sparandet när man lyfter ut PPM-pengarna, men på lång sikt har det ingen effekt på det finansiella sparandet. Egentligen är detta alltså ingenting som det borde göras någon stor sak av i en diskussion kring offentliga finanser. Det faktum att man lyfter ut en intäkt nu har ju ingen större betydelse på längre sikt.

Däremot är det när de ligger på nära 4 % och det inte sker några tydliga förändringar i inriktningen av politiken svårt att ursäkta Polen. Även om man i försiktig mening skulle vilja backa upp Polen såsom varande ett litet land och såsom görande någonting som i grunden är strukturellt riktigt med PPM-fonder är det alltså inte möjligt att göra det. Vi måste helt enkelt hålla på detta. Ligger man så långt ifrån målen och gör så pass lite för att upprätthålla dem som polackerna gör måste vi understryka det. Jag tror inte att jag kommer att göra något inlägg i frågan, men vi delar kommissionens inställning att man ska ha en strikt tillämpning av de finansiella ramverken.

Anf. 14 SONIA KARLSSON (s):

Herr ordförande! Tack för inledningen! Jag vill ställa en fråga till finansministern. Självklart måste man säga att Polen ska försöka förbättra sin ekonomi och minska underskottet, men av dessa 4 % är det alltså 2 % som kommer av detta med PPM. Om inte det vore skulle de i alla fall inte ligga på mer än 2 % i underskott. Jag tycker ändå att man kunde säga någonting om det. I Ekofin har man ju tidigare sagt att det är viktigt, med tanke på hur demografin ser ut framåt i Europa, att se till att länderna har stabila pensionssystem, och Polen är ett av de länder som följt Sverige och infört ett liknande pensionssystem. Även om det är viktigt att de minskar underskotten tycker jag att finansministern kunde nämna att det ändå är positivt i den delen men att man sedan måste göra mer vad gäller underskottet.

Anf. 15 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag tror att det i de överväganden och skrivningar som gjorts från kommissionens sida också ligger lite av ett missnöje med att polackerna i andra avseenden inte har gjort ansträngningar för att hantera sin underskottssituation.

Jag känner stor sympati för Sonia Karlssons synpunkt. Det är ju i grunden så, inte minst efter den rapport vi fick på förra mötet, att länderna har skäl att hantera sina långsiktiga pensionsproblem. Men polackerna ligger ändå med finanser som är så svaga att de ligger förbi de punkter

där det anses att man har ett tillräckligt säkerhetsutrymme. Hade de legat närmare noll, på ett mindre överskott eller på väg mot ett underskott hade det varit en sak, men eftersom man passerar dessa punkter med så stor kraft och visar en sådan ovilja att göra någonting åt det tycker jag att det är svårt att landa i någon annan slutsats, även om man i grunden skulle vilja det. Jag tror nog ändå att man ska hålla fast vid linjen att inte stötta dem i PPM-frågan även om det skulle kunna vara motiverat.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det i nämnden finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går över till nästa ärende, som handlar om ekonomiska reformer. Punkt 4.1 är Multilateral övervakning inom ramen för Lissabonprocessen.

Anf. 17 Finansminister ANDERS BORG (m):

Det finns två olika delar av detta: dels en uppföljning av de nationella handlingsprogrammen inom ramen för Lissabonstrategin, dels en rapport om faktormobilitet som i praktiken handlar om utländska direktinvesteringar och arbetskraftsrörlighet. Uppföljningen av de nationella strategierna sker den här gången efter fyra huvudområden: energi, arbetsmarknad, innovation och forskning och utveckling samt administrativa bördor.

Man ska väl här konstatera att vi tycker att förslaget till slutsatser är bra. Det som är slående är ju att sannolikheten för att vi ska uppnå Lissabonstrategins målsättningar att vara det mest dynamiska området i världen till 2010 måste betraktas som försvinnande liten. Man har gjort vissa framsteg, men i grunden har man inte riktigt jobbat med önskvärd kraft.

Det som är särskilt viktigt att trycka på ur svenskt perspektiv är betydelsen av att göra arbetsmarknadsreformer, det vill säga att höja tillväxtpotentialen och möta de demografiska utmaningarna genom att få upp andelen som är i arbete. Vid mötet kommer jag att trycka på att man ska fortsätta detta reformarbete.

Nästa steg är att rådet gör en granskning, i ett första steg, och att man sedan får en framstegsrapport som offentliggörs i december. Därefter kommer länderspecifika rekommendationer. Vår hållning är att vi är positiva till länderspecifika rekommendationer. Utvärdering av olika länders politik är i grunden någonting som är positivt, och vi stöder att man gör utvärderingar även av de länder som har bra resultat och som har gjort framsteg. Alla länder behöver stöd i diskussionen om och utvärderingen av den ekonomiska politiken. Inte minst är det viktigt ur väljarperspektiv att väljarna ska ha möjligheter att utvärdera vad regering och riksdag håller på med.

Jag vill också säga att vi kommer att ställa oss bakom det arbete som nu görs med att utveckla indikatorer för att följa upp Lissabonstrategin. Det kan vara viktigt för att helt enkelt skapa ett tryck för ett fortsatt reformarbete. Det svenska programmet är ju i slutfasen och kommer i slutet av november. Programmet kommer naturligtvis att presenteras för riksdagen samtidigt som det presenteras för kommissionen. Det kommer inte att innehålla några chockerande nyheter utan är byggt på den budgetproposition som lades fram i riksdagen och som utskotten för närvarande behandlar.

Det andra är ekonomiska reformer i en rapport om faktormobilitet, och den handlar i huvudsak om direktinvesteringar och ekonomisk migration. Det är naturligtvis arbetskraftsinvandringen som är en viktig fråga mot bakgrund av de demografiska utmaningar som inte minst förra veckans rapport om offentliga finanser belyste.

Slutsatserna inriktas på att kommissionen ska driva arbetet vidare, och vi stöder naturligtvis den slutsatsen. Vi tycker att det här är ett viktigt arbete, och vi hade väl egentligen också kunnat tänka oss att de hade kunnat ta något ytterligare steg framåt i den här frågan.

Vi är också positiva till slutsatserna kring ramvillkoren för direktinvesteringar. Vi ser det som centralt att man arbetar med just ramvillkor och generella åtgärder för att förbättra investeringsklimatet snarare än särskilda incitament som kan verka snedvridande på investeringarna.

Rent allmänt är det viktigt att understryka att vi ser positivt på öppenhet, frihandel och alla de delar som ligger i globaliseringen och som underlättar en bra och välfungerande ekonomisk utveckling för Europas länder. Den diskussionen uppstod på förra mötet i och med att Gordon Brown gjorde oss den stora äran att närvara för en gångs skull.

Slutsatserna är helt enkelt att vi på båda punkterna kan stödja kommissionens förslag, och att man kan gå vidare med det.

Anf. 18 CARL B HAMILTON (fp):

Vi har ju haft en diskussion i riksdagen under förra mandatperioden, och inte minst i EU-nämnden, om Lissabonprocessen. Man kan säga att den här sidan av bordet i stor utsträckning stödde kommissionsordförande Barrosos ambition att fokusera arbetet inom Lissabonprocessen mer på de ekonomiska delarna, alltså sysselsättning, tillväxt och ekonomiska reformer, för att komma fram. Om man inte prioriterar någonting händer liksom ingenting. Det har ju varit en erfarenhet vi har gjort.

Jag hoppas att regeringen driver ett sådant mera fokuserat arbete i diskussionerna om Lissabonprocessen, indikatorer och annat, med betoning på tillväxt, sysselsättning och reformer.

Anf. 19 JOHAN LINANDER (c):

Man kan också börja fundera över hur länge man ska ha kvar ett mål som man vet inte kan uppfyllas. Det är väl nästan så man kan säga nu. Det kanske är dags att börja tänka tanken att vi nog får medge att Europa inte var moget för att ta de steg som behövdes för att nå målet, för att få en nystart och lite ny fart på det hela. Så länge man har ett mål som ingen tror på finns det ingen drivkraft i själva målet.

Anf. 20 JACOB JOHNSON (v):

Jag delar ministerns ambition att skapa fler arbeten. Men jag tror inte så mycket på metoden att inrikta sig på de så kallade arbetsmarknadsreformerna. För att skapa fler arbeten är det viktigare att få ett större behov av arbetsuppgifter, till exempel att förbättra den offentliga sektorn med en offensiv ekonomisk politik. Då skapar man fler arbeten.

Anf. 21 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag kan bara konstatera att jag naturligtvis delar den hållning som Carl B Hamilton ger uttryck för här. Det är precis den typen av inlägg som jag tänker försöka göra. Jag tänker tydliggöra att det är reformer, sysselsättning och långsiktig tillväxt under restriktionen av uthålliga statsfinanser som är den väg Europa måste gå.

Det ligger mycket i det som Johan Linander säger. Det var egentligen också det som jag tyckte var belysande också med förra veckans rapport. Det är inte frågan om att Europa ska göra reformer för att vi ska bli världens mest dynamiska område, utan vi måste göra rätt omfattande reformer för att hantera det utanförskap som vi har i nästan alla europeiska länder och tänka över vad det har för innebörd för demografin.

I fortsättningen av Lissabonprocessen – bortåt 2010 – kommer Sverige att få spela en rätt central roll i och med att vårt eget ordförandeskap ligger i upptakten till det. Det finns en erfarenhet som man kan se från Sverige, England, Holland och länder som har varit mer framgångsrika i sina reformprocesser. Om man tar det danska exemplet ser man att det är just demografifrågorna och uthållighetsfrågorna som har stått i centrum. Om man säger att man ska vara bäst i världen blir det nog lätt så att folk tycker att det kanske räcker med att vara näst bäst. Jag tror att man måste formulera det mer i termer av att detta är nödvändiga förändringar om vi inte ska få de enorma underskott och skulduppgångar som vi ser på lite längre sikt. Det är naturligtvis också en social anständighet att alla människor ska få en plats på arbetsmarknaden.

Jacob Johnson väcker frågan om starkare efterfrågan i offentlig sektor. Man kan ju ha lite olika strategier, men en sak tycker jag är tydlig. Det gäller utbyggnaden av sjukvård, barnomsorg och äldreomsorg. Vi kan debattera om den ska ha offentligt eller privat anställda. Den offentligfinansierade är vi överens om. Men detta måste ske med utgångspunkt från starka statsfinanser och en stark tillväxt. Det är det enda sättet att uthålligt skapa jobb för människor. Om vi ska ha skattefinansiering så måste vi ha en långsiktig bas för det. Grundproblemet för Europa är att det är tveksamt om framskrivningen av skuldkvoterna är en uthållig bas. För några länder, som Sverige, ser det lite bättre ut. Men i många länder är det rätt problematiskt.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Om det inte finns ytterligare frågor finner jag att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till ärende nr 5 – Reducering av statistikbördan. Det är väl ett lovligt försök, tycker jag.

Anf. 23 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr ordförande! Vi hade en genomgång vid det förra tillfället om behovet av att förbättra kvaliteten på offentlig statistik i Europa. Den har ju stora brister, vilket inte minst diskussionen om de grekiska finanserna har visat här.

Nu vill man samtidigt se till att man gör detta med rätt metoder och på rätt sätt och på rätt områden, inte minst när det gäller hur uppgiftslämnandet sker och i vilken omfattning det ska ske så att vi inte skapar statistiska bördor för företagen.

Vi stöttar kommissionens arbete i båda inriktningarna. Vi ska ha en bra offentlig statistik men man ska naturligtvis undvika onödiga statistiska bördor. En del av detta är att man ska se över möjligheten att förändra insamlingen när det gäller export och import och att man bara ska samla in uppgifter om export och därmed slippa uppgifter om både export och import.

Det låter i ett enkelt lekmanperspektiv som en klok sak. Samtidigt ska man komma ihåg att utrikeshandelsstatistik är bland det mest bekymmersamma vi har. Det är ofta stora diskrepanser i detta. Vi stöder självfallet ett arbete som kan leda till en bättre statistik, men det finns också ett kvalitetsproblem här som man måste beakta. Världen har ett globalt handelsunderskott till månen som är väldigt stort, som alla som har tittat på statistiken vet. Det finns helt enkelt rätt betydande brister i den.

Vi verkar naturligtvis för bättre prioriteringar i den europeiska statistiken, och vi tycker att det är bra att kommissionen har tagit fram ett brett förslag. Vi är positiva till arbetet och att man helt enkelt fortsätter med det.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Om det inte finns några frågor finner jag att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i ärendet.

Vi går vidare till ärende nr 6 som handlar om Europeiska investeringsbanken.

Anf. 25 Finansminister ANDERS BORG (m):

Herr ordförande! Det är två viktiga frågor för den europeiska investeringsbanken som kommer upp till avgörande. Den ena är den så kallade Femip, det vill säga Investeringsbankens utlåning till Medelhavsområdet. Vi stöder rådets slutsatser, det vill säga att man helt enkelt ska göra detta utan att bygga upp någon ny byråkratisk form i termer av en bank.

Vi håller också på att slutföra de omfattande diskussionerna om EIB:s utlåning till tredje land för 2007–2013, som har varit en följetong på Ekofinmötena. Precis som den tidigare regeringen har vi haft hållningen att man bör vara återhållsam. Vi har velat ha ett nominellt oförändrat mandat och inget reservmandat. Jag ska inte gå in på alla detaljer, men vi har drivit linjen att det är våra östra grannländers intressen som har varit det centrala för oss.

Nu har man nått en uppgörelse i Ekonomiska och finansiella kommittén. På det sättet kan man säga att det här egentligen är en falsk B-punkt. Det finns en betydande sannolikhet att det kommer upp som en A-punkt utan någon diskussion därför att man har en kompromiss.

Totalsumman landade på 25,8 miljarder. Det är naturligtvis mer än vad vi hade räknat med; man kan till och med säga att det är en utbyggnad av lånemöjligheterna med nästa 10 miljarder euro eftersom 5 miljarder bortföll i och med att Bulgarien och Rumänien inte längre ingår i kretsen.

Det extrabelopp som ska läggas till efter halvtidsöversynen landade på 2 miljarder, vilket är lägre än de 4 miljarder som tidigare har diskuterats. Det blir en ökning av låneramarna för Latinamerika, vilket är mer än vad vi har önskat oss. Mandatet för våra östra grannländer blev 3,7 mil-

jarder. Vi hade ett riktmärke på 4, så det får man säga är ett hyggligt utfall. Det har varit viktigt för att vi har kunnat tycka att vi ska acceptera uppgörelsen.

Det är en framgång för de nordeuropeiska länderna att det finns betydligt starkare skrivningar än i ursprungstexten om vikten av effektivitet, mervärde och samordning och av att uppnå de externa politiska målen än vad som tidigare fanns. Det är en viktig del.

Sammanfattningsvis kan man säga att våra mål i förhandlingarna inte riktigt har uppnåtts, men att kompromissen är väsentligt bättre än det ursprungliga förslaget. Den ligger i linje med den hållning som den tidigare och den nuvarande regeringen har intaget. Följaktligen kan vi godkänna uppgörelsen.

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Då har vi alltså gått igenom punkterna 6.1 och 6.2, och ordet är fritt.

Anf. 27 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Jag vill ställa en fråga till finansministern. Vi är överens om att EIB ska ha en så liten verksamhet som möjligt. Jag skulle vilja höra ministrerns strategi för att se till att den verkligheten blir så liten som möjligt.

Anf. 28 ULF HOLM (mp):

Jag delar föregående persons åsikt om att EIB ska vara så liten som möjligt.

Jag förstod det som att Sverige har gett upp sin ståndpunkt när det gäller det sista; vi kommer inte att få gehör för den åsikten. Har vi inte något land som står på vår sida?

När det gäller punkt A om partnerskap på Medelhavsområdet är inriktningen på miljöprojekt. Men när det gäller punkt B handlar det bara om budget. Det finns inte någonting om den Europeiska Investeringsbankens policy att man ska ge till miljömässiga projekt. Den diskussionen finns inte alls med här.

Anf. 29 CARL B HAMILTON (fp):

Jag blev lite förvånad över några uttryck här. Vi har väl inte inställningen i Sverige att EIB ska vara så liten som möjligt och att det mer eller mindre skulle vara bra om den avskaffades? Det känner jag i så fall inte igen.

Anf. 30 Finansminister ANDERS BORG (m):

Vi har generellt hållningen att verksamheter ska bedrivas med stor effektivitet och med restriktion på budgetmedel. Vi ska inte utsätta skattebetalarna för risker.

Däremot finns det naturligtvis verksamhet inom ramen för EIB som kan ha positiva effekter. Det är den hållning som den nuvarande och den tidigare regeringen har drivit. Det handlar om en avvägning och en rimlig balans mellan skattebetalarnas intressen och de mål man har för verksamheten.

Det är helt enkelt så som Ulf Holm gissade eller antog; det här är beslut som fattas med kvalificerad majoritet och det är flera av länderna

som har varit på glid i den här riktningen. Vi har både i EFK och i Ekofin tillhört de allra tydligaste i en mer restriktiv hållning. Vi tycker att man ändå når framsteg i termer av att vi får en utvärdering som ska pröva effektivitet och rimlighet i utlåningen och samtidigt får en rimlighet när det gäller våra intressen. När de intressen vi har av att de östra grannländerna behandlas på ett bra sätt blir tillgodosedda har vi tyckt att kompromissen är sådan att vi kan acceptera den.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Om det inte finns ytterligare frågor finner jag att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i ärendena 6.1 och 6.2.

Punkt nr 7 är struken. Vi går vidare till punkt nr 8 – Finansiella tjänster.

Anf. 32 Finansminister ANDERS BORG (m):

Vi har två finansmarknadsärenden, dels det så kallade betalningsdirektivet, dels frågan om en uppförandekod för clearing och avveckling. Direktivet för inhemska och gränsöverskridande betalningar handlar om att skapa en ny kategori av betalningsinstitut, så kallade *payment institutions*, som ska underlätta gränsöverskridande verksamhet. Det gäller bestämmelser om auktorisation och tillsyn, överföringstider, ansvarsregler och informationskrav. Genom direktivet kan man också säga att vi uppnår både stärkt konkurrens samt ökat och förbättrat konsumentskydd.

Vår förhoppning – och man kan understryka ordet förhoppning – är att vi kan nå en överenskommelse som kan antas vid mötet. Det är rätt stor sannolikhet att det inte landar i det. Ordförandeskapet har gjort bedömningen att det inte är möjligt därför att det finns så stora meningskiljaktigheter. Vi får i stället en lägesrapport om arbetet.

Bakgrunden är helt enkelt att enskilda medlemsstater vill behålla sina egna betalningssystem. Vi får ta del av innehållet i lägesrapporten och se hur man kan driva arbetet vidare.

Informationspunkten om marknadens uppförandekod om clearing och avveckling har ändrats för att rådet ska anta slutsatser i procedurfrågorna. Vi kan stödja förslagen till slutsatser från kommissionen.

Jag kan också nämna att en fråga har utgått. Övertagandedirektivet har utgått från dagordningen. Det finns alltså två finansmarknadsärenden – betalningsdirektivet och uppförandekoden.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Om det inte finns några frågor finner jag att det finns ett stöd för regeringens redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Det fanns också stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar under informationspunkterna. Det gäller punkt 8.1 och punkt 8.3.

Anf. 34 CARL B HAMILTON (fp):

8.3 har blivit en beslutspunkt.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Då formulerar jag mig på det här sättet: På punkt 8.3 finner jag att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Så går vi vidare till punkten 9, som handlar om beskattning. Det är ett mycket kärt ämne.

Anf. 36 Finansminister ANDERS BORG (m):

Det finns ett stort antal skattefrågor. Vi kan försöka göra så att vi behandlar dem i lite olika block och tar en diskussion på var och en av punkterna. Den första är ju minimiskatterna på alkohol. Bakgrunden är att man under hösten försökt få fram en uppindexering med inflationen av minimiskatterna på alkohol inom EU. Det skulle då handla om en uppindexering med ungefär 30 %, och det skulle avse öl, vin, starksprit och vissa starkviner. Skattesatsen på vin är ju noll, som ni säkert känner till.

De här förändringarna var avsedda att träda i kraft den 1 januari 2008. Det har dock varit mycket diskussioner fram och tillbaka, jag nämnde dem inledningsvis, om de här lokala starkvinerna och den tyska ståndpunkten vad gäller ölet. Nu har vi fått ett brev från kommissionen där de lanserat en kompromiss som skulle vara att man gör en mindre uppräknings med 4 ½ %, det vill säga inflationen från 2004, men att man också skulle få en automatisk inflationsuppräknings på minimiskatterna vart tredje år.

Det kompromissförslaget har sedan diskuterats i olika varv, och nu har vi fått ett förslag från ordförandeskapet där man ska göra en uppräknings på 31 % på sprit och starkvin men en mindre uppräknings på öl. Det ska träda i kraft från 2008. Man ska också ha vissa övergångsregler. I kommissionens förslag låg ju att man skulle slippa det. Sedan ska man ha en automatisk inflationsuppräknings med tre års intervall, men det ska börja den 1 januari 2011.

Vi hade naturligtvis argumenterat tillsammans med övriga nordiska länder för att man borde ha haft en minimiskatt även på vin. Det här är ett kompromissförslag från ordförandeskapet som man naturligtvis kan överväga. Vi hade också kunnat överväga Kovács förslag om modell. Nu ska man väl komma ihåg att det är rätt sannolikt att det under sittande förhandling kommer att tillkomma en lång rad tillägg och förslag om olika producentgrupper som känner sig mer eller mindre dåligt behandlade.

Man kan möjligen tro att vi kommer framåt. Det finns en stor risk att mötet liksom förra gången urartar, att man begär undantag för alla möjliga saker och att det i slutändan inte går att komma överens. Vår hållning har väl varit att vi gärna skulle se att man kommer framåt och att man kan få ett gehör för den nordiska synen på folkhälsofrågorna. Det är naturligtvis det som det vore bra om nämnden kan stödja, men jag ska väl säga att det inte är så realistiskt att tro att vi gör några väldiga framsteg. Sedan är det ju fråga om hur pass mycket kompromissutrymme man kan ha för att nå ett beslut här.

Det finns ju, tycker jag, några svenska ståndpunkter som bör markeras. Det är detta med folkhälsoaspekten och att vi i grunden tycker att man borde hantera den här frågan med större vikt lagd vid denna. Det vore också bra, tycker jag, om man kunde hitta ett regelverk som inte är alltför komplicerat. Har man väldigt många undantag och väldigt kons-tiga beräkningsgrunder bidrar vi till att vi får ett europeiskt regelsystem

som är oöverskådligt och som inte bidrar till att skapa respekt för det europeiska arbetet.

Ungefär så är det. Vi hoppas att vi kan få en lösning. Jag tror att det är orealistiskt att tro att vare sig kommissionens eller ordförandeskapets nuvarande förslag går igenom ograverat utan att det är sannolikt att vi kommer att få omfattande diskussioner på den här punkten. Vi skulle naturligtvis gärna kunna stödja en kompromiss, men det är väl rätt sannolikt att vi inte landar i ett sådant läge.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Bara ett förtydligande här om regeringens ståndpunkt: I våra papper står det att vi kan stödja kommissionen förslag men inte acceptera ordförandeskapets kompromissförslag. Är det detta finansministern menar?

Anf. 38 Finansminister ANDERS BORG (m):

Nej, vi kan stödja ordförandeskapets kompromissförslag som jag uppfattat det – och kommissionens också. Vad jag försöker understryka är att inget av dem sannolikt går igenom.

Anf. 39 FREDRIK OLOVSSON (s):

Herr ordförande! Jag måste säga att jag var ganska nöjd med den ståndpunkt som regeringen hade i det skrivna papperet. Nu vet jag inte riktigt vad regeringens ståndpunkt är längre. Det är i så fall en beklaglig utveckling.

Jag får väl säga att vi från Socialdemokraternas sida ändå är nöjda med den grundläggande inställning som regeringen har i de här frågorna. Vi har ett brett stöd i Sveriges riksdag för dem. Det ska finansministern känna att han har med sig också fortsättningsvis.

Jag tycker ändå att det finns vissa delar i det här som är särskilt viktiga. Vi är naturligtvis missnöjda med nivåerna och med att vin fortfarande inte finns med en procentsats högre än noll. Det som ändå är viktigt är inflationsuppräknningen, att vi på något sätt fortsättningsvis kan behålla det reala värdet på de här punkskatterna. Det är en viktig del som bör finnas med om regeringen ska träffa en uppgörelse. Sedan är det också detta med undantag. Vi har svårt att acceptera undantag och tycker att kommissionens nya förslag är helt okej som det nu ser ut.

Samtidigt vill vi försäkra oss om att finansministern inte ser det här som en slutpunkt på det svenska arbetet när det gäller att få upp skattesatserna. Det är fortfarande mycket låga skattesatser, åtminstone om man jämför med de svenska, som väl i det här fallet får anses rimliga. Alla partier är ganska överens om det.

Med tanke på att finansministern inte riktigt kunde redogöra för vilken ståndpunkt Sverige har skulle jag ändå vilja att vi tar den biten igen och att han möjligen också kunde kommentera de delar som jag nu tog upp.

Anf. 40 SVEN GUNNAR PERSSON (kd):

Vi är också nöjda med det sätt som frågan hittills har drivits på. Nu är det ju en rad kompromissförslag som finns i luften som gör att det här är ett ganska rörligt mål. Jag förutsätter dock att finansministern kommer att

2006/07:8
24 november

göra ett nytt inlägg där han tydligt markerar den svenska positionen med den inriktning som flera har uttryckt här och att mandatet blir att nå så långt som möjligt när det gäller minimiskatterna men att det finns smärtgränser där vi måste lägga ned rösten eller rösta nej om riktningen för ett beslut blir helt kontraproduktivt i ljuset av de frågor vi har längre fram på dagordningen, om programmet för folkhälsa. Det är ju rent, om man får använda det ordet, pinsamt hur många länder agerar i det perspektivet här i relation till de fantastiskt ambitiösa formuleringar man har i folkhälsoprogrammet.

Anf. 41 ULF HOLM (mp):

Det här är något komplicerat. Framför allt förstår jag mig inte på de här övergångsperioderna. Å ena sida ska det finnas. Det föreslås inte. I nästa vända står det att övergångsperioden ska vara sex månader. Det är något komplicerat, och det är väldigt dåligt om det blir en sådan här kompromiss som man inte kan förstå sig på. Vi tycker att man bör höja minimiskatten för till exempel vin så att det bli mer än noll procent.

Dels skulle jag, som konkret fråga, vilja veta vad regeringens ståndpunkt är eftersom ministern nu sade något annat än det som är utskickat. Dels skulle jag också vilja veta vad som är viktigast för regeringen i det här läget; att det blir en överenskommelse eller det politiska innehållet. Vilket är viktigast för finansministern, att det blir en överenskommelse eller innehållet i överenskommelse? Jag får ibland känslan att han tycker att det är viktigast att det blir en överenskommelse och att han inte bryr sig så mycket om innehållet. Varje litet steg är ett bra steg, kan ju regeringen säga. Därför är det viktigt att veta var smärtgränsen går för finansministern.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Då vill jag återigen läsa upp vad som står i de papper vi har fått om regeringens ståndpunkt. Det är att regeringen stöder kommissionens nya förslag men inte kan acceptera ordförandeskapets kompromissförslag om att vissa produkter inte ska omfattas av inflationsuppräknningen. Det är så det är formulerat. Är det så att man har en ny ståndpunkt måste finansministern precisera den så att vi kan ta ställning till den. Det är vår uppgift här.

Anf. 43 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag vill börja med att beklaga att ni har fått felaktiga uppgifter i det papper som har skickats ut till er. Det är alltså så att det som kommenteras där inte är det senaste förslaget från ordförandeskapet. I det senaste förslaget har man lagt till en uppindexering på de här 4,5 procenten på ölen, som var undantagna i det tidigare förslaget. Det är där missförståndet har uppkommit. Det jag nu redogjorde för var att vi har gjort bedömningen att både kommissionens förslag och ordförandeskapets förslag tar oss framåt.

För att klargöra skillnaden här är det ju så att i kommissionens förslag är det 4,5 procents uppräkning för alla de delar som räknas upp, det vill säga allt utom vin. I ordförandeskapets senaste kompromissförslag är det 31 % uppräkning på sprit och starkvin men det innehåller också en komponent av ytterligare uppindexering på ölet. Man har alltså fått tyskarna

att gå med på en uppindexering på 4,5 procent på ölet. Det innehåller också, till skillnad från det förslag från ordförandeskapet som vi avvisade och som finns med i era papper, en framtida automatisk indexering.

Jämfört med kommissionens förslag kan man säga att det är bättre ur svensk synpunkt eftersom det är en mer kraftfull uppräknings på sprit. Jämfört med ordförandeskapets förra förslag är det bättre för att du har en komponent där även ölet räknas upp och att det finns en framtida indexering.

Om någon av er tycker att detta är väldigt oklart och luddigt och oklart får jag väl börja med att säga att jag naturligtvis delar Ulf Holms synpunkt att det här snart finns gränser för hur komplicerade och obegripliga kompromisser får bli. Att det ska vara så komplicerat att göra något så enkelt som att räkna upp en inflationsindexering är väldigt märkligt.

Skälet till att jag uttryckte mig lite luddigt här är också att jag betraktar det som helt – förlåt, sådana uttryck ska man inte använda – jag betraktar att det är *låg* sannolikhet för att det ens är det här ordförandeskapets kompromissförslag som kommer att gå igenom. Jag är övertygad om att vi från spanjorer, italienare och fransmän kommer att få inlägg som kräver ytterligare undantag och som gör de här kompromisserna ännu mer komplicerade.

Om jag börjar med Fredrik Olovssons inlägg är det klart att den svenska hållningen är väl sammanfattad i hans inlägg. Vi anser att det ska vara en nivåhöjning och att det även ska omfatta vin. Vi vill gärna se en inflationsuppräknings. Vi vill ha så få undantag och obegripligheter som möjligt, och det här är naturligtvis inte heller en slutpunkt på arbetet utan det är en del av ett fortsatt arbete. Det ligger också lite i linje med Sven Gunnar Perssons synpunkt, om folkhälsostategin.

När har vi kommit så långt i obegriplighet att vi bör blockera det här? Man ska komma ihåg att om vi inte når fram nu får vi å ena sidan inte någon indexering nu, men å andra sidan förskjuter vi ansvaret till det tyska ordförandeskapet. Det är kanske inte helt oförtjänt med tanke på att det var de som blockerade en uppgörelse med sitt agerande på det förra mötet. Det kommer naturligtvis att bli utomordentligt svårt för Tyskland att driva fram en kompromiss i den här frågan och samtidigt driva sitt eget nationella intresse kring ölet.

Jag tycker helt enkelt att vi, med den allmänna hållning som framkommit här, kan gå in i ett försök att se om man kommer framåt men också ha en beredskap för att det finns en inte obetydlig sannolikhet för att vi och andra länder kommer att blockera ett beslut nu och att man så småningom landar i att Tyskland får hantera frågan. Jag tycker att det finns en tydlig hållning från EU-nämnden som ger ett stöd för den hållning som regeringen har haft. Skulle det vara så att ordförandeskapets kompromissförslag, som innehåller 31 % på starkvin och sprit och en framtida indexering och inflationsuppräknings på öl, blir ett ogravat förslag, att det förslaget läggs på bordet och man enas om att anta det – har då fransmän, spanjorer och italienare lagt ned sina specialintressen, tycker jag att vi i samförståndssanda kan acceptera det som huvudlinje. Men jag vill vara tydlig med att säga att jag bedömer att det är mycket låg sannolikhet för att det är det jag kommer att få avrapportera vid nästa tillfälle då vi har den här frågan uppe.

Anf. 44 ULF HOLM (mp):

Det här börjar bli lite väl komplicerat. Det kan jag hålla med om.

Ministern sade att vi och andra länder kan tänka oss att blockera. Sverige är alltså berett att blockera ett förslag om det inte blir tillräckligt tydligt och inte ligger i vår linje? Var det så du sade?

Anf. 45 Finansminister ANDERS BORG (m):

Ja, det gjorde vi förra gången, tillsammans med Danmark, Estland och ytterligare några länder, som av restriktiv anledning ville blockera. Sedan fanns det andra länder, som Frankrike, Spanien och Italien, som indikerade att de blockerade, men av helt andra skäl. Gränsdragningen är alltså inte helt entydig, som Ulf Holm sade, och någonstans blir obegripligheterna alltför otydliga och då är det inte längre möjligt.

Finnarna har gjort ett mycket bra jobb under sitt ordförandeskap. De har drivit den här frågan i enlighet med vad de nordiska länderna velat och har nu gjort ett omfattande försök att komma framåt. Därför tycker jag att vi, så långt det är möjligt, ska stötta det finska ordförandeskapet. Men om det drar i väg i obegripligheter har vi nog inget annat alternativ.

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:

Det här är ju inte särskilt lätt eftersom det finns så mycket uträkningar hit och dit, men jag kan ändå konstatera att man från regeringens sida helt ut kan acceptera ordförandeskapets nya kompromissförslag, vilket man tidigare inte kunde göra. Var gränsen mellan de två förslagen går är väl en förhandlingsfråga, men jag upplever ändå att regeringen här har en inställning som naturligtvis delas av hela riksdagen, nämligen att vi med sådana här saker ska vara så restriktiva som möjligt. Jag finner därför att det finns ett stöd för regeringens uppfattning i frågan.

Vi går vidare till frågan om moms och punktskatter.

Anf. 47 Finansminister ANDERS BORG (m):

Vi har alltså frågan om resandedirektivet och tredjeland, frihet från skatt för varor som förs in i EU av personer som kommer från tredjeland. Det gäller en höjning av beloppsgränserna för den skattefria importen av andra varor än alkohol och tobak från 175 euro till 500 euro för flygresenärer och till 220 euro för övriga, vilket föreslogs av kommissionen. Det innefattar även ett förslag om en kvantitativ begränsning av öl till 16 liter, samtidigt som gränsen för import av vin höjs från två till fyra liter. Det finns också ett antal andra saker som inkluderas i detta.

På det förra mötet ledde detta till mycket intressanta och spännande utvecklingar, inte minst kring växelkursteorin. Gordon Brown förde ett resonemang om att man borde konvertera gränserna enligt en fast växelkurs från 1994 för Storbritannien, vilket väckte en viss munterhet i församlingen.

Vi kom inte fram till något beslut, och nu har vi fått ett nytt förslag. Ordförandeskapet har kommit med ett kompromissförslag som innehåller följande alternativa beloppsbegränsningar: en beloppsgräns på 350 euro, lika för flyg och andra resor, ett alternativ med en tvingande beloppsgräns på 500 euro för flygresenärer och 300 euro för övriga, samt en beloppsgräns på 300 euro där medlemsstaterna kan välja att ha en högre beloppsgräns om 500 euro för flygresenärerna.

Vi förordar alternativ ett, det vill säga en beloppsgräns på 300 euro för flyg och liknande resor. Vi tycker att det är viktigt att få fram ett nytt resandedirektiv, och vi får väl vara beredda på att gå med på en kompromiss som ligger kring de andra alternativen. Jag skulle tro att engelsmännen nu möjligtvis kan acceptera det andra alternativet med en tvingande beloppsgräns på 500 euro för flygresenärer och på 300 euro för övriga. Det minst attraktiva alternativet att svälja skulle naturligtvis vara det som innebär att man håller på och väljer beloppsgränser.

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Också här måste jag be om ett klarläggande. I våra papper står att regeringen stöder kommissionens kompromissförslag som är 500 euro för flygresenärer och 300 euro för övriga resenärer. Är det så vi ska uppfatta det?

Anf. 49 Finansminister ANDERS BORG (m):

Det är det som är alternativ två i ordförandeskapets kompromiss och det som vi kan acceptera, men det har alltså efter kommissionens förslag kommit ett kompromissförslag från ordförandeskapet med de tre alternativ som jag redogjorde för.

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Men regeringen stöder fortfarande bara kompromissförslaget? Eller har regeringens inställning ändrats där? Det här måste vi naturligtvis göra tydligt.

Anf. 51 Finansminister ANDERS BORG (m):

Ja, vi förordar ordförandeskapets alternativ ett om en beloppsgräns på 300 euro, men vi skulle också från EU-nämnden vilja ha klartecken för att vi kan få stöd att försöka hitta en uppgörelse kring något av de tre alternativ som ordförandeskapet lanserat. Jag försökte redogöra för att vi tycker att ettan och tvåan är de mest rimliga och att det tredje, att man skulle få välja mellan olika beloppsgränser, är bekymmersamt och det som vi nog allra helst skulle vilja se att vi inte får.

Vi är naturligtvis mycket skeptiska om det vid bordet uppkommer övningar om att vi ska ha särskilda växelkurser och olika alternativ, vilka de nu kan vara.

I grunden kan vi alltså stödja kommissionens förslag, men ordförandeskapet har därefter kommit med ett kompromissförslag. Vi vill gärna komma framåt och skulle vilja ha ett mandat att försöka hitta en kompromiss inom ramen för de tre alternativen, där huvudalternativen alltså är ettan och tvåan.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Jag har, inte en ordningsfråga, men en allmän fråga kring detta. Det är mycket viktigt att vi får all information i förväg för det är svårt att hantera de här ärendena om de dyker upp vid sittande bord.

Anf. 53 Finansminister ANDERS BORG (m):

Det som händer är att ordförandeskapet för processen framåt och löpande lägger fram förslag under själva mötet. Det är vanligt, och nu befinner sig det finländska ordförandeskapet i den sitsen att de riskerar att inte nå framgång på någon av de punkter som de drivit, alltså varken vad gäller minimimängden alkohol, resandedirektiv eller de andra frågorna. Frågan om EIB får man väl säga att de lyckats föra i land.

Jag tror att vi kommer att få se en väldig aktivitet från finländarnas sida för att föra den här frågan framåt.

Anf. 54 ORDFÖRANDE:

Det är säkert så, och det finns ju en tidsaspekt i detta. Vi är naturligtvis tacksamma över att få informationen vid det här tillfället.

Anf. 55 HILLEVI ENGSTRÖM (m):

När vi läste handlingarna kunde vi bara läsa om kommissionens kompromissförslag. Jag skulle vilja höra hur man resonerar när man föreslår olika beloppsgränser beroende på om man flyger eller åker bil eller båt. Hur går resonemanget där? Det handlar väl om att det ska bli så tydligt och enkelt som möjligt, utan för mycket regelkrångel för medborgarna. Det gäller ju att också kunna förklara det hela och få acceptans för att det ska finnas olika gränser. Vilka är argumenten för det?

Anf. 56 ULF HOLM (mp):

Utgångspunkten är ju att gränsen inte behöver höjas, eftersom man därmed ökar införseln av alkohol, vilket vi inte tycker är en särskilt bra utgångspunkt. Det är det jag inte riktigt förstår. Detta är ju i så fall en ändring av införselkvoterna. Det sägs att man ökar från nuvarande två till fyra liter vin. Det torde väl vara en ökning av införselkvoten. Jag hänger inte riktigt med på vad det egentligen är vi ska besluta om, trots jag var med på det förra mötet. Men jag förstod kanske inte då heller.

Att vi skulle kunna stödja alternativ tre är helt osannolikt, alltså att man skulle ha olika gränser. Alternativ ett är väl det bästa utifrån de som finns, om man nu vill göra en ändring. På det förra mötet frågade jag, med tanke på de nya resebestämmelserna som innebär att man knappt får ta med sig någonting, vad konsekvenserna blir om taxfree försvinner.

Anf. 57 Finansminister ANDERS BORG (m):

Låt mig börja med Hillevi Engströms fråga om beloppsgränserna, varför man ska ha olika gränser beroende på transportsätt. Ja, jag måste säga att jag själv suttit på mötena och reflekterat över varför man ska ha det. Den frågan har dock drivits av bland annat österrikarna med hänvisning till att man har en särskild import av till exempel cigaretter bland folk som fotvandrar och åker skidor; om jag förstått det hela rätt gäller det också från Schweiz. Det har varit ett av skälen.

Jag måste säga att jag tycker att det är en märklighet. Österrikarna har emellertid varit hårda på den punkten och gjort tydligt att en förutsättning för att vi ska nå framåt är att hänsyn tas till deras särskilda intressen. Det har både kommissionen och ordförandeskapet så småningom så att säga backat undan för. Något begripligt skäl till varför man ska ha den ord-

ningen har jag inte kunnat hitta, men det är bakgrunden till att österrikarna kraftfullt argumenterat för detta.

Varför kan man se det som ett bra förslag? Var finns vinsterna i det? Till exempel har engelsmännen varit starkt drivande i detta eftersom de anser att man därmed kan koncentrera tullresurser på att i stället plocka in dem som begår grövre alkohol- och narkotikabrott än vad det här handlar om. Det är helt enkelt en resursprioriteringsfråga, att kunna överföra tullresurser till mer angelägna ändamål. Det man alltså kan betrakta som en fördel med förslaget om de höjda beloppsgränserna är att man därmed kan tydliggöra att arbetet ska inriktas på vad som får beskrivas som mer tydliga problem.

Sedan håller jag naturligtvis med Ulf Holm om att det enklaste alternativet med en beloppsgräns på 350 euro, lika för flyg och andra resor, är det mest attraktiva, men jag bedömer det inte som särskilt sannolikt att österrikarna kommer till mötet och säger att de drabbats av en insikt om enkelhet och följaktligen backar från sin hållning.

Jag måste säga att den österrikiske finansministern inte på något för mig begripligt sätt redogjort för varför det här skulle vara ett så tydligt nationellt intresse, men eftersom han är så engagerad i det får man visa viss respekt för hans hållning, att dessa schweiziska och österrikiska fotvandrare är ett viktigt samhällsproblem.

Anf. 58 HILLEVI ENGSTRÖM (m):

Jag vill bara få detta helt klarlagt. De beloppsgränser som vi nu diskuterar gäller ju även andra varor än alkohol och tobak, om jag förstått dig rätt. Beloppsgränsen gäller alltså även för shoppingturister och andra. Är det riktigt uppfattat?

Anf. 59 Finansminister ANDERS BORG (m):

Det innebär till exempel att de kvantitativa begränsningarna för parfym, kaffe och te slopas. Det är några av sakerna, så det berör alltså även andra varor än alkohol. Sedan har vi volymreglerna för vin från två till fyra liter, som Ulf Holm också nämnde.

En vinst för oss, eller snarare för det finländska ordförandeskapet, är att vi även får den kvantitativa begränsningen på 16 liter öl som finnarna har ansett vara en framgång. Det talar väl också för att de vill komma framåt, eftersom det ju är ett problem för dem.

Anf. 60 ULF HOLM (mp):

Jag fick inte klart för mig om det är en ändring av införselkvoterna eller inte. Det är det alltså?

Anf. 61 Finansminister ANDERS BORG (m):

Det är en ändring i införselreglerna för vin och öl. Nu får vi till exempel en kvantitativ begränsning från tredjeland på öl, vilket vi över huvud taget inte haft tidigare. Vi diskuterar alltså inte införselreglerna inom EU utan från länder utanför EU. Det är ryskt öl till Finland som anses utgöra vinsten för den nordiska delen.

2006/07:8
24 november

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Men det goda ölet finns ju i Europa, så riskerna är väl inte så stora för att man ska importera särskilt mycket.

Kan vi med det konstatera att det här ärendet lite grann har samma karaktär som det förra ärendet? Det pågår förhandlingar in i sista sekund. Jag finner ändå att det finns en majoritet för regeringens standpunkt i de fortsatta överläggningarna och för att finansministern tar med sig den diskussion som vi nu haft kring bordet.

Vi går vidare till punkt nr 3, Momspaketet, under samma huvudpunkt.

Anf. 63 Finansminister ANDERS BORG (m):

Här har vi alltså ett andra block som rör momspaketet, omvänd skattskyldighet och skattebedrägerier.

Låt mig börja med momspaketet. Ordförandeskapet försöker nå en gemensam inriktning för att anta slutsatser om momspaketet. Det finns fyra direktivförslag. Det första är beskattningslandsdirektivet, som handlar om att man i större omfattning ska kunna beskatta tjänster i det land där de konsumeras, det vill säga i köparens land. Det är en hållning som Sverige backat upp eftersom det är en förenkling.

Vi har One Stop Shop-direktivet, som handlar om att företag ska kunna använda en enda kontaktpunkt för att elektroniskt fullgöra sina registrerings- och deklarationsskyldigheter vid gränsöverskridande handel inom EU.

Sedan har vi det nya så kallade åttonde momsdirektivet, som syftar till att förenkla för de företag som har rätt till återbetalning av moms i annan medlemsstat. Det kan till exempel vara viktigt för åkerinäringen.

Slutligen har vi e-handelsförordningen där kommissionen lägger fram ett förslag om en förlängning av den temporära ordningen för beskattning av elektroniska tjänster som tillhandahålls från tredjeland. E-handelsförordningen löper ut den 31 december 2006, och detta innebär alltså en förlängning med två år.

Det finländska ordförandeskapet försöker nå en politisk överenskommelse om att förlänga e-handelsförordningen med två år samt även nå en överenskommelse om att man ska arbeta på de övriga punkterna för att kunna nå fram till detta till Ekofinmötet i juni 2007. Det är alltså inte nu möjligt att nå fram till ett beslut, utan man ska ta ställning för att arbeta med inriktningen att prioritera detta för att kunna nå fram till mötet 2007.

Syftet är naturligtvis att förenkla för företagen och för handeln. Vi är positiva till att man försöker uppnå detta och ställer oss bakom ordförandeskapets förslag. Det är särskilt viktigt att vi får en förlängning av den temporära e-handelsförordningen.

I övrigt tror jag att det handlar om att vi backar upp det finländska ordförandeskapet i dess hållning. Även här kommer det att bli en mycket komplicerad förhandling. Det finns nämligen intressen från tysk sida om att koppla in frågan om en omvänd möjlighet, att införa omvänd moms-skyldighet. Det är därför sannolikt att de för att nå framgång helt enkelt försöker blockera framsteg i det övriga momspaketet. Vi får nog räkna med att det finns risk för att vi också i detta fall får förändrad information ända fram till mötet och att det även kommer att utvecklas under mötet.

Får jag be finansministern att förtydliga detta lite grann. Vi har nämligen inte med något beslut eller någon regeringsuppfattning i våra papper. Men såvitt jag förstod fanns det i princip beslutspunkter och en fortsatt förhandling.

Anf. 65 Finansminister ANDERS BORG (m):

Det är en beslutspunkt som innebär att vi ska försöka nå ett beslut om förlängningen av e-handelsförordningen. Sedan ska vi backa upp det finländska ordförandeskapets ambition att vi ska enas om att det är en prioritet att vi ska nå fram med momspaketet till Ekofinmötet i juni 2007. Det kan möjligtvis tyckas vara en svag hållning. Men det är så långt som det finländska ordförandeskapet har lyckats pressa den här frågan vid detta tillfälle. Och det kommer även på den punkten, som jag antydde, att finnas en vilja att urvattna slutsatserna.

Anf. 66 FREDRIK OLOVSSON (s):

Som Björn Hamilton sade saknas även här regeringens ståndpunkt i dessa frågor i våra handlingar. Det är inte bra att få den så här vid sittande bord och bara få en muntlig föredragning av den.

Såvitt jag förstår finansministerns muntliga föredragning nu är den svenska ståndpunkten i huvudsak den som också framgår av de fakta-promemorior som vi har fått tidigare. Men jag skulle ändå vilja höra om finansministern anser att det finns någon förändring mellan hans ståndpunkt nu och de faktapromemorior som regeringen tidigare har tillsänt nämnden. Då var det en annan regering. Det finns därför anledning att klargöra det.

Jag har också en fråga som gäller om det finns anledning att koppla dessa frågor i momspaketet till den fråga som tas upp lite senare på dagordningen om att bekämpa skattebedrägeri just när det handlar om indirekt beskattning. Anser finansministern att någon av dessa frågor har bäring på just den? Som finansministern sade är frågan om omvänd skattskyldighet någonting som hanteras i den rådsslutsats som vi har fått. Det vore därför intressant att nu eller under den dagordningspunkten få höra den svenska uppfattningen om den tyska inställningen.

Anf. 67 Finansminister ANDERS BORG (m):

Vi får naturligtvis beklaga att ni inte har fått skriftligt material. Vi försöker förbereda detta i så god ordning som är möjligt för att ni ska få det. Men jag tror också att det finns en förståelse för att ordförandeskapet arbetar intensivt för att nå fram. Det är ordförandeskapets sista möte, och det betyder att positionerna här kommer att vara rörliga.

Jag tror ändå att det var tydligt att det i fråga om beslutspunkten inte råder någon tvekan om vad det handlar om, det vill säga en förlängning. Och i den andra delen har man tidigare kanske haft en ambition att nå längre än detta men att vi nu är framme vid att det är en prioritering att nå riktlinjer för momspaketet till juni 2007.

Detta är inte någon förändring i hållningen på någon väsentlig punkt jämfört med den tidigare regeringen. Den komplikation som har inträtt är att våra vänner i Tyskland vill gå framåt med en generell skrivning om omvänd momsskyldighet.

Det finns områden där regeringen kan se starka skäl till omvänd momsskyldighet. Det ärende som vi tidigare har redogjort för och som också tas upp på detta möte är engelsmännens bekymmer med handel med viss elektronik. Vi stöder naturligtvis linjen att engelsmännen bör ha möjligheter att göra det.

Det finns en koppling mellan dessa frågor som kommer att innebära att det finns en risk för att de olika punkterna blandas samman under mötet och att tyskarna i sin ambition att få in en skrivning om omvänd momsskyldighet för att bekämpa skattebedrägerier blockerar momspaketet.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Jag vill bara ta upp en ordningsfråga. Vi håller oss till punkt 3 nu.

Anf. 69 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag vill ändå tydliggöra att det just i detta fall tyvärr finns kopplingar mellan punkterna.

Anf. 70 ORDFÖRANDEN:

Jag förstår det. Men det handlar om nämndens beslutsprocess.

I och med finansministerns redogörelse för regeringens ståndpunkt i de olika delmomenten under punkt 3 om momspaketet finner jag att det finns en majoritet för regeringens uppfattning i denna fråga.

Vi går vidare till punkt 4 som finansministern var inne på men som han kanske vill klargöra lite tydligare.

Anf. 71 Finansminister ANDERS BORG (m):

Den handlar om att förhindra momsbedrägerier. Storbritannien vill tillämpa omvänd skattskyldighet för moms vid handel med vissa elektronikprodukter. Om jag har förstått engelsmännen handlar det framför allt om mobiltelefoner.

Omvänd momsskyldighet innebär naturligtvis att köparen i stället för säljaren blir skattskyldig. Det innebär att säljaren inte får tillgång till momsbeloppet så att hon kan undanhålla detta från skatteförvaltningen.

Kommissionen har tidigare lagt fram förslag om att motverka olika former av skattebedrägerier. Det antogs vid mötet den 7 juli 2006, och det arbetet är inte avslutat. Vid mötet är avsikten att vi ska få inriktningen på det fortsatta arbetet. Men på denna punkt när det gäller Storbritannien är det rimligt att vi stöder denna möjlighet.

Jag kan säga att det har funnits länder som inte vill ge det stödet eftersom man är orolig för att dessa momsbedrägerier ska flytta till dessa länder i stället.

Slutsatserna innebär att rådet ska fortsätta utreda mer om förändringar av momssystemet i form av en generell omvänd skattskyldighet. Och det är den skrivning som tyskarna vill skärpa. Tidsramen för både kommissionens och rådets arbete är nu juni 2007.

Vi är naturligtvis positivt inställda till arbetet med att bekämpa skattebedrägerier, och vi stöder slutsatserna.

Den främsta prioriteringen här är momspaketet. Förhandlingsläget är komplicerat, och medlemsländerna gör kopplingar mellan paketen. Och

vi kommer nog att ha ett behov av ett visst manöverutrymme för att kunna driva vår ståndpunkt. Momspaketet är så att säga det centrala, och vill man vattna ur dessa slutsatser ytterligare kommer det att komplicera förhandlingarna. Och på rådsmötet kommer det tyvärr att finnas en koppling mellan dessa punkter som jag inte kan undvika att dra för er. Det är separata punkter, men de hänger ihop därför att andra medlemsländer väljer att koppla ihop dem på ett sätt som vi delvis beklagar.

Anf. 72 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Mycket kort, finansministern: Vad är det som gör att just Storbritannien begär detta? Har man någon speciell nationell skattelagstiftning? Egentligen borde det vara ett gemensamt intresse?

Anf. 73 Finansminister ANDERS BORG (m):

Skälet till att Storbritannien begär detta är att man har en särskilt omfattande handel med mobiltelefoner där det sker momsbedrägerier. Det är också därför som andra länder, i detta fall Frankrike, är skeptiska till att ge Storbritannien detta undantag. Frankrike är oroligt för att dessa bedrägerier i stället flyttar till Frankrike.

Man kan naturligtvis bara spekulera om vad det beror på att det är särskilt vanligt i Storbritannien. Men det är ju ett stort handelsland med kopplingar till andra länder som har en betydande elektronikproduktion. Jag vet inte varför man har särskilda problem med detta i Storbritannien, men det är uppenbart att man har haft det.

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns en majoritet för regeringens upplägg i denna fråga också.

Vi går vidare till punkt 5 om bekämpning av skattebedrägeri.

Anf. 75 Finansminister ANDERS BORG (m):

Jag redogjorde för detta samtidigt som jag redogjorde för den omvända skattskyldigheten för Storbritannien. Detta handlar om att vi ska ha en tidsram för kommissionens och rådets arbete till juni 2007 och att vi stöttar arbetet att gå vidare med att förbättra kampen mot skattebedrägerier.

Anf. 76 FREDRIK OLOVSSON (s):

Jag vill ha en kommentar till den svenska ståndpunkten. Nu har man inte kommit överens, och tyskarnas uppfattning har stött på motstånd när det gäller omvänd skattskyldighet. Men vilken har varit den svenska regeringens ståndpunkt i denna fråga?

Anf. 77 JACOB JOHNSON (v):

Det är viktigt att bekämpa skattebedrägerier, inte minst för att ha goda statliga finanser och för att kunna finansiera välfärdsåtaganden. Här inbjuds kommissionen att i nära samarbete med medlemsstaterna till juni 2007 ta fram underlag för denna strategi.

Jag undrar om finansministern kan redogöra lite grann för de tänkta svenska bidragen till denna strategi.

Anf. 78 Finansminister ANDERS BORG (m):

Problemet med denna diskussion är att tyskarna driver hållningen utifrån en, som jag uppfattar det, politisk uppgörelse mellan partierna och ett intresse att gå framåt med den. Men de har inte presenterat något underlag, och det finns inte något från kommissionen. Frågan är inte utredd, och den är komplicerad.

Vår hållning är naturligtvis att vi är beredda att lyssna på synpunkter om omvänd skattskyldighet. Den rimliga och rationella hållningen är att skatten naturligtvis ska tas ut på det ställe där man kan få in den med låga transaktionskostnader och utan stora kostnader för administration. Det måste vara den rimliga hållningen. Ibland är det hos köparen, och ibland är det hos säljaren. Det beror delvis på marknadsstrukturen. Har man stora bedrägeriproblem så finns det väl skäl att överväga omvänd skattskyldighet. Men vi kan inte förhålla oss till ett förslag som mer eller mindre är en propå från Tyskland utan underlag och där det inte har funnits normalt beredningsunderlag. Det är därför som man bör ta fram ett sådant underlag under de kommande månaderna.

Sverige är naturligtvis ett land som har en mycket väl fungerande skatteförvaltning. Och det är viktigt att vi arbetar med det. Jag redogjorde här i riksdagen för hur regeringen såg på arbetet med skattebedrägerier. Det handlar dels om att få skattesatser på en nivå som gör att man inte har starka incitament att fuska med dem, dels om att hitta lösningar för branscher där det är särskilt omfattande fusk. Och där kan man fundera på lite olika alternativ. Det kommer naturligtvis att vara vår hållning här också. Men vi vill ju ha ordentliga underlag för de positioner som framförs.

Jag uppfattar inte heller att det här har skett någon förskjutning i förhållande till den tidigare regeringen, utan det har varit en prioriterad svensk hållning under lång tid.

Anf. 79 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till punkt 6 om uppförandekod om skadlig skattekonkurrens.

Anf. 80 Finansminister ANDERS BORG (m):

Vi får en rapport från uppförandekodgruppen för företagsbeskattning som redogör för arbetet och inriktningen på det fortsatta arbetet när det gäller frysning och avveckling av skadliga skatteåtgärder. Vi stöder gruppens arbete och tycker att det är viktigt att få bort konkurrenssnedvridande åtgärder.

När det gäller den ytterligare punkten handlar det om den gemensamma konsoliderade bolagsskattebasen. Det är bara en informationspunkt. Några beslut kommer inte att fattas. Sedan regeringsskiftet har vi intagit en något mer reserverad hållning till detta projekt med en gemensam skattebas. Och grunden för det är helt enkelt att det riskerar att leda till en mycket komplex skattelagstiftning som ställer till problem och som inte främjar en god ekonomisk utveckling.

Anf. 81 ORDFÖRANDEN:

Finansministern redogjorde för både punkt 6 och punkt 7.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna när det gäller dessa frågor.

Punkt 10 är struken.

2006/07:8

24 november

Anf. 82 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Jag vill bara säga att det är väldigt viktigt att vi får handlingar och mer underlag om regeringens ståndpunkt. Vi kan ha en viss förståelse för att man måste ändra sig emellanåt. Men bara för att ordförandelandet har jättebråttom när det gäller hur man vill ha sina förhandlingar ska det inte vara så att vi inte riktigt ska kunna ta ställning till vad det är som kommer att hända på sammanträdena.

Anf. 83 ULF HOLM (mp):

Jag hade en fråga angående punkt 10. Även om den är struken blir jag lite orolig över att den budgetöverenskommelse som gjordes i december förra året tydligen är oklar i fråga om hur man ska behandla nedsättningen av den brittiska rabatten. Det är väldigt oroande att tio månader senare behöva läsa att överenskommelsen kanske inte var glasklar.

Anf. 84 Finansminister ANDERS BORG (m):

Låt mig börja med att säga något om handlingar och underlag. Vi anser naturligtvis att EU-nämnden ska ha handlingar och underlag i god tid före sammanträdet och att det ska vara möjligt för er att se de ståndpunkter som finns. Om vi till exempel när det gäller alkoholen bara hade haft kommissionens förslag att förhålla oss till hade frågan varit väsentligt enklare. Men å andra sidan hade vi då på Ekofinmötet sannolikt inte haft någon möjlighet att nå en uppgörelse.

Jag tror att man ändå får ha en viss respekt för att ordförandeskapet även i ett sent skede försöker föra detta framåt.

Vi ska naturligtvis lägga stor vikt vid att fortsättningsvis kunna ge er de handlingar som ni har behov av. Det är naturligtvis beklagligt, som Susanne Eberstein påpekade, att det blir svårigheter för nämnden att förhålla sig till denna typ av processer.

I fallet med minimilagstiftningen i fråga om alkohol har vi fördelen att det är rätt entydigt hur EU-nämnden ser på frågan, och regeringen har ingen annan uppfattning. Det gäller att driva arbetet framåt så långt det går.

När det gäller Ulf Holms konstaterande finns det en oenighet. Det är så det är.

Anf. 85 ORDFÖRANDEN:

Jag vill också understryka hur viktigt det är att vi får det material som finns. Vi har ett oerhört alert kansli som kan förmedla informationen till oss snabbt, i princip intill vi börjar mötet. All information mottages tacknämligt.

Har vi några A-punkter som vi ska diskutera? Inte.

2006/07:8
24 november

Anf. 86 CARL B HAMILTON (fp):

Det är en förhandlingsteknik, finansministern, som vi är vana vid i EU-nämnden att ordförandeskapet och andra aktörer kastar in information i sista stunden för att undvika att dra på sig mothugg. Inte minst inom utrikespolitiken är det en väl etablerad strategi. Den brukar vi tvingas hantera här. Det är trots allt bättre att informationen kommer en halvtimme före mötet än att det kommer vid mötet.

Vi är överens!

Anf. 87 ORDFÖRANDEN:

Med detta vill vi tacka finansministern för de fina föredragningarna och önska er alla en trevlig helg.

Anf. 88 Finansminister ANDERS BORG (m):

Tack så mycket.

Anf. 89 ORDFÖRANDEN:

Då får vi hälsa statsråden Cristina Husmark Pehrsson och Sven Otto Littorin välkomna. Det är väl första gången här för Cristina Husmark. Du är alldeles speciellt välkommen. Sven Otto Littorin har ju varit här någon gång tidigare.

Vi ska ta ärendepunkt nr 2, Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor. Det är sysselsättning och socialpolitik som vi ska hantera.

Hur är det nu med de olika punkterna? Vi börjar med ärende nr 8, och det är Sven Otto Littorin på agendan. Ursäkta, det sägs här att vi ska göra en återrapport. Självklart ska vi göra det. Vi ska med idel öra höra vad arbetsmarknadsministern har att återrapportera. Varsågod!

Anf. 90 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Tack, herr ordförande! Jag ska försöka göra en sammanfattning av det förra rådsmötet, som säkert kan göras längre. Jag ska göra den något kortare.

Vi hade ett finskt kompromissförslag på bordet som vi valde att stödja. Den svenska regeringens hållning stämmer i grund och botten med den tidigare regeringens hållning i frågan.

På rådsmötet diskuterades detta under lång tid. Det var klart rätt snabbt att det fanns två blockerande minoriteter. En minoritet bestående av Frankrike, Italien, Spanien, Grekland och Cypern menade att kompromissförslaget var omöjligt att anta eftersom det inte innehöll ett slutdatum för *opt out*-frågan. Sedan var det en blockerande minoritet på andra sidan som egentligen aldrig behövde bekänna färg under diskussionens gång men som i grund och botten ansåg att det var omöjligt att ha ett sådant slutdatum. Det gjorde att förhandlingarna låste sig ganska raskt.

Därmed blev det ingen överenskommelse. Det var det sjätte rådsmötet som misslyckades att nå en sådan överenskommelse. För svensk del innebär detta att vi måste införa den nya arbetstidslagen den 1 januari 2007, som hela tiden har varit avsikten, för att följa EU-direktiven. Jag konstaterar att 20 av de 25 länderna runt bordet ville stödja den finska kompromissen. 23 länder av de 25 anser sig ha problem med framför allt Simap-Jaeger-domarna. Mötet rundades av i Bryssel med att kommissionär Špidla konstaterade att kommissionen måste nu, som väktare av traktaten, dra dessa 23 länder inför EG-domstolen. Det var kanske inte ett optimalt utfall av detta sjätte ministerrådsmöte som diskuterade denna fråga att vi nu ska ha en lång rad av ärenden i EG-domstolen.

Problemet för svensk del är naturligtvis att vi får en lagstiftning som sätter sig över svenska kollektivavtal, som normalt sett har reglerat denna fråga. Jag hade ett möte med arbetsmarknadens parter för någon vecka

sedan för att dels berätta om utfallet från ministerrådsmötet, dels fråga parterna om hur man går vidare, vilka problem som finns och på vilket sätt man avser att ta hand om frågan och lösa den. Det är bara att konstatera att i vissa grupper och i vissa delar av ekonomin ställer det här till stora problem. Vården är en sådan grupp. Men det finns också andra grupper där det finns mycket bakjournsproblem, till exempel polis, olika typer av bemanningsföretag och beredskapstjänster av olika slag där detta är besvärligt. Det stora bekymret är bakjourstid.

Läget är väl ungefär, om jag har förstått parterna rätt, som följande. I vissa av landstingen när det gäller vården – det är framför allt läkarna som är det stora bekymret – har man redan löst frågan. Det gäller i till exempel Jönköpings läns landsting. Men i framför allt de större landstingen har man ännu inte nått en överenskommelse och man har ännu inte hittat formerna för att uppfylla den nya arbetstidslagen.

Det förefaller som om detta var ett gott möte i den meningen att Läkarförbundet och Sveriges Kommuner och Landsting nog kände lite mer press på sig att gemensamt försöka att hantera frågan på bästa sätt. Det här är vad som kan sägas.

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Det här är en *never-ending story*.

Anf. 92 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Vi talade om detta förra gången. Statsrådet sade då att problemet med 11-timmarsregeln kommer att lösas. 11-timmarsregeln handlar om att få 11 timmars dygnsvila, och det blir besvärligt med dygnetruntomsorg. Det innebär en tillbakagång för våra undersköterskor som får börja jobba med delade turer igen, det vill säga man är ledig en stund på dagen och sedan går man tillbaka till jobbet igen.

Jag skulle vilja höra hur statsrådet kunde vara så tydlig på förra sammanträdet att detta skulle lösas. Det är väl precis tvärtom?

Anf. 93 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr ordförande! Under förutsättning att kompromissen hade gått igenom hade vi kunnat lösa detta. Men det blev inte resultatet av förhandlingarna. Det är jag den förste att beklaga. Precis som Susanne Eberstein säger är det just detta som blir resultatet. Jag tycker att det är oerhört olyckligt.

Det är bara att konstatera att man hade möjligen trott – jag kanske var för naiv i detta – att om 23 av 25 länder har de problem som Susanne Eberstein nämner att det skulle ha funnits något incitament för staterna runt bordet att faktiskt komma överens. Det har varit rätt mycket uppmärksamhet om detta. Att den franska regeringen hade ett tv-sänt regeringsmöte dagen innan underlättade nog inte förhandlingsberedskapen i ärendet – om jag ska vara helt ärlig.

Nu befinner vi oss där vi gör. Det finns inget alternativ än att följa det reglemente som finns.

Jag ska också nämna att vi har försökt att trappa upp våra kontaktytor mot kommissionen för att berätta hur vi normalt sett har löst den typen av frågor i Sverige med kollektivavtal och överenskommelser i övrigt, det vill säga att vi har försökt att leva i direktivets anda och lösa den typen av

problem. Min grundinställning var möjligen att det i dag är 78 timmars veckoarbetstid som är den yttersta gränsen, och kompromissförslaget hade satt en gräns på 60 timmar. Även om man då inte hade ett skarpt slutdatum för ”opt outens” avskaffande tyckte jag att kompromissförslaget ändå hade verkat i klart positiv riktning och dessutom hade löst kärnproblemet som Susanne Eberstein pekar på. Därmed hade det varit bättre att ta detta och gå vidare.

Det fanns också en diskussion om att göra en *split*, det vill säga att dela upp de två frågeställningarna och ta Simap-Jaeger-problematiken och 11-timmarsregeln i ett paket och försöka lösa det. Det är det som länderna har det stora problemet med. Sedan kunde *opt out*-problematiken tas i ett senare skede. Det fanns inget stort intresse för det. Det kan man möjligen förstå. Man behöver inte vara enormt slug för att inse att då hade inte *opt out*-frågan kommit upp igen. Där befinner vi oss.

Vad vi försöker göra, förutom att titta över och prata med parterna på hemmaplan för att finna en lösning, är att försöka se till att frågan inte glöms bort utan att den kommer att leva. Jag hade en svag förhoppning om att den skulle komma upp på nästa rådsmöte den 1 december, men det kommer inte att ske – såvitt vi kan bedöma.

Det påkommande tyska ordförandeskapet har tydligt markerat att de inte vill ta upp frågan under sin period. Det gör att vi får försöka att få Europeiska rådet att åtminstone nämna frågan så att den finns kvar på agendan någonstans. Sedan får vi helt enkelt ligga på.

Vi har också försökt att informera kommissionen för att upplysa om hur det fungerar och på vilket sätt vi försöker hantera frågan. Det är olyckligt.

Anf. 94 ORDFÖRANDEN:

Jag vill understryka att vi har ett tajt schema i dag. Det är flera som väntar efter er. Så kortfattat och kärnfullt som möjligt, så är vi tack-samma. Det gäller både ledamöter och statsråd.

Anf. 95 CARL B HAMILTON (fp):

Herr ordförande! Jag hajade till när ministern sade att det var samma hållning i den gamla som i den nya regeringen. Det gäller inte *opt out*-frågan, eller hur?

Varför inte helt enkelt lägga fram en proposition där man säger att ikraftträdandet av den nya lagen skjuts upp sex månader? Det kan också ses som ett inlägg i förhandlingarna på EU-nivå. Det tar tid för EU-kommissionen att köra i gång processen att stämma Sverige och andra länder inför EG-domstolen. Varför ska vi vara heligare än påven själv? Vi har varit lite oheliga i några år. Med tanke på det politiska läget att 23 av 25 länder inte vill ha detta vore det en bra lösning. Att busa lite i EU är inte fel!

Anf. 96 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Det är inte någon större skillnad, eftersom Hans Karlsson gjorde sin positionsförändring redan 2005, där han var beredd att ha *opt out*-frågan i den skrivning som vi nu har, nämligen att inte vara lika hård på ett slutdatum, just för att få en lösning på de här andra reglerna. Så den stora positionsförändringen skedde 2005 på våren.

När det gäller ikraftträdandet den 1 juli gör vi bedömningen att det är för kort om tid. Problemet är ju att grunddirektivet har funnits sedan 1993. Vi har dessutom haft tilläggsdirektiv. Vi har dessutom de två domarna från 2002. Det har varit oerhört gott om tid för den förra regeringen att faktiskt se till att den här lagstiftningen fanns på plats och också tid för parterna att inse att det är så här det blir. Men alla har ju gått och väntat på att det här kommer att lösa sig någon annanstans någon annan gång. Och nu är det tyvärr för sent. Nu är det fyra veckor till jul. Att nu lägga fram en proposition återigen för att ändra ett datum när man nu börjar lösa det bedömer jag som omöjligt.

Anf. 97 ORDFÖRANDEN:

Med det kan vi lämna återrapporteringen och gå på samråd inför ministerrådsmötet den 30 november och 1 december. Vi börjar med punkten Upprättandet av Europeiska fonden för justering av globaliseringseffekter. Det är väl något som vi har diskuterat här tidigare och haft vissa synpunkter på.

Anf. 98 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr ordförande! På rådmötet är detta en beslutspunkt på dagordningen. Som ni minns var ju beslutet att inrätta fonden en del av uppgörelsen om EU:s långtidsbudget i december 2005. Enligt det förslag som nu förhandlats fram ska den här fonden kunna ge kompletterande stöd till arbetstagare som blivit arbetslösa till följd av större strukturella förändringar i världshandelsmönstren och där uppsägning har skett i sådan omfattning att det haft en betydande effekt på den regionala och lokala ekonomin.

I förhandlingarna har regeringen verkat utifrån en generellt budgetrestriktiv hållning för att hålla de kriterier som utlöser fonden strikta och neutrala i förhållandena till medlemsstaternas storlek. Vidare har vi verkat för en hög medfinansieringsgrad från medlemsstaterna som ett sätt att säkra väl övervägda åtgärder.

När det gäller de åtgärder som fonden ska bidra till har vi arbetat för att dessa ska syfta till aktivering av individen i så hög utsträckning som möjligt och till passiva åtgärder som lönebidrag eller kontantstöd i så liten utsträckning som möjligt. Slutligen har vi ansträngt oss för att få in ett uttryckligt slutdatum för fonden i förordningen.

Mycket tack vare ett bra samarbete med medlemsstater som delar våra grundläggande uppfattningar har vi lyckats få ett bra gehör för dessa åsikter. Därmed kan regeringen ställa sig bakom den kompromiss som presenteras av ordförandeskapet och som även utgör underlag för nu pågående förhandlingar mellan ordförandeskapet och Europaparlamentet i syfte att nå en snar överenskommelse.

I det här materialet finns det inga utestående frågor nu. Därmed förväntar vi oss ingen diskussion på rådmötet i den här frågan.

Anf. 99 SONIA KARLSSON (s):

Herr ordförande! Jag tackar för informationen. Jag vill fråga statsrådet. Vi var ju väldigt eniga. Både nämnden och den tidigare regeringen var emot den här globaliseringsfonden, men sedan kom den ändå. Vi hittade tyvärr inte så många som höll med oss då vid det skedet när vi

skulle besluta om ekonomin. Nu säger statsrådet att det ändå är ganska många som har stött att regeringen har kunnat föra in mer kritiska synpunkter. Man hade ju önskat att de hade varit med tidigare, om jag säger så.

Jag vill ändå fråga. Jag förutsätter att vi fortfarande tycker att det här borde vara så restriktivt som möjligt. Jag undrar lite vilka kriterierna är och vilka som statsrådet bedömer kommer att ha mest nytta av det här.

Anf. 100 KARL SIGFRID (m):

Herr ordförande! Vi verkar vara ganska överens om att den här fonden egentligen inte borde skapas, även om den frågan kanske inte ligger på bordet just nu. Givet att den nu ändå kommer att finnas så är det viktigt att det blir just en temporär fond såsom det är beslutat. Tyvärr finns det en tendens för den här typen av projekt att leva vidare. Så ett medskick är att regeringen får vara ganska noga med att hålla ett vakande öga på den här fonden nu så att om man ser tendenser till att det finns folk som har en ambition att permanenta den man reagerar på det.

Anf. 101 ULF HOLM (mp):

Jag anser att vi inte borde ha den här fonden alls, men som flera har sagt var det en kompromiss. Miljöpartiet var i och för sig det enda parti som röstade emot kompromissen, så jag har ryggen fri åtminstone. Det känns ju ganska bra.

Men jag har några frågor. Det handlar om EU-parlamentets åsikter och deras inflytande. De vill naturligtvis som vanligt ha mer öppna ... antirestriktiva heter det, nej, jag vet inte vad det heter. De vill ha mer öppet. Kan det leda till några problem vid rådets senare handläggning av det här så att Sverige får ge upp någon åsikt?

Jag har ärligt talat fortfarande inte förstått ekonomin. Jag har för mig att det var 500 miljoner euro per år. Men det ska ju förhandlas på EU-nivå. Pengarna kommer inte till oss. Det står under rubriken Ekonomiska konsekvenser att den svenska statsbudgeten ska vara 120 miljoner per år. Det får man gärna förklara.

Sen gäller det också i vilka fall den kan tänkas användas i Sverige. Det har varit en diskussion i Sverige om att vi inte använder EU-pengar tillräckligt mycket här. Har regeringen någon strategi för att man ska kunna komma åt de här pengarna? I vilka fall kan Sverige komma att beröras när det gäller de tre kriterier som finns? Det är väl kriterium tre som är det viktiga för oss på små arbetsmarknader. Jag skulle tro att Sverige skulle kunna få in pengar i så fall.

Anf. 102 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Jag ska försöka hålla mig kort. Jag kan bara dela de tidigare talarnas inställning till den här globaliseringsfonden i allmänhet. Det här är inte något som vi egentligen tycker är bra. Jag konstaterar bara att det som sagt är en del av den tidigare överenskommelsen som vi måste honorera.

Slutdatumet är satt till nästa finansiella perspektivs slutdatum, det vill säga den 31 december 2013. Jag delar uppfattningen att vi ska försöka hålla väldigt hårt på detta.

När det gäller kriterierna finns det ju i underlagsmaterialet tre kriterier som vi har varit med att se till att få till, och det är att det handlar om

minst tusen uppsägningar under en fyramånadersperiod i ett företag, inklusive underleverantörer på nationell nivå, eller minst tusen uppsägningar under en niomånadersperiod i ett eller flera små eller medelstora företag inom en sektor. Sedan finns de här sektorerna definierade, antingen på branschnivå eller på regionnivå. Det tredje handlar om att på små arbetsmarknader eller under exceptionella omständigheter ska stöd kunna ges även när kriterierna i a och b inte helt uppfylls om uppsägningarna har en betydande effekt på den lokala ekonomin. Det är en slasktratt, om jag får kalla det för det, som mycket kan täckas under. Men det som är viktigt är att vi har varit med och sett till från svensk sida att högst 15 % av fondens årliga budget får användas till stöd enligt detta kriterium. Vi ska naturligtvis försöka att hålla en väldigt restriktiv inställning till och noggrann kontroll över vad detta används till.

När det gäller Ulf Holms sista fråga, alltså i vilka fall Sverige kan och bör utnyttja sig av den här globaliseringsfonden, om det nu finns kriterier som Sverige uppfyller, är det naturligtvis min åsikt att vi borde undersöka möjligheterna i varje enskilt fall att också dra en del fördel av det vi har betalat in till detta.

Slutligen när det gäller den ekonomiska aspekten kan fonden under ett år utnyttjas upp till det angivna taket på 500 miljoner euro. Det är ju inte medel som betalas in och fonderas på EU-nivå, utan det är medel som är "kommitterade" till den här fonden. Den svenska statsbudgeten kommer om fonden utnyttjas maximalt på ett år då att belastas med ungefär 120 miljoner kronor. Det ryms under det tak som tidigare är uppsatt.

Sonia Karlsson hade ytterligare någon fråga om kriterier. Stämmer det?

Anf. 103 SONIA KARLSSON (s):

Jag har fått svar på den.

Anf. 104 ULF HOLM (mp):

De ekonomiska konsekvenserna är alltså att det ligger inom budgetram?

Anf. 105 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Ja.

Anf. 106 ULF HOLM (mp):

Det är inga pengar utöver?

Anf. 107 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Nej.

Anf. 108 ULF HOLM (mp):

Finns det någon möjlighet att ändra det kriterium som vi kanske berörs mest av, punkten c, där det står att högst 15 % av fondens årliga budget får användas till detta stöd? Finns det någon möjlighet att öka den procentsatsen? Det är väl det som är den svenska förhandlingen. När det gäller medfinansieringsgraden kan man väl knappast komma längre i förhandlingarna. 45 % är en ganska bra medfinansiering på ett EU-pro-

jekt. Men den andra delen som kan vara aktuell från svensk synpunkt, eller för små medlemsstater kanske jag ska säga, bör man kanske kunna förhandla vidare om.

2006/07:8
24 november

Anf. 109 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr ordförande! Det var ytterligare en fråga Ulf Holm hade. Det var EU-parlamentets åsikter och inflytande. Jag ska svara på den också.

Ulf Holm har rätt. EU-parlamentet vill vanligtvis ha mer, och vi får försöka hålla emot. Det är också grundinställningen när det gäller kriterium c. Eftersom det är en så vid paragraf och den kan utnyttjas till vad som helst egentligen har det varit en av våra positioner att vi ska försöka hålla nere den procentsatsen för att inte detta ska svälla ut alldeles utan kontroll för oss. Det har varit vår grundinställning.

Anf. 110 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns ett stöd för regeringens redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Då har vi ärende nr 9 som handlar om en grönbok om anpassning av arbetsrätten för att garantera flexibilitet och trygghet för alla.

Anf. 111 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr ordförande! Kommissionen ska vid rådet presentera en grönbok om arbetsrätt. Medlemsstaterna kommer också att ges möjlighet att uttrycka sina synpunkter. Jag ska dock poängtera att det i det här skedet inte handlar om att några beslut ska fattas. Kommissionen har i den här grönboken identifierat ett antal frågor kring arbetsrätten som underlag för en bred debatt inom EU. Meddelandet ska ligga till grund för en öppen konsultationsprocess där medlemsstaterna, arbetsmarknadens parter med flera ges möjlighet att framföra sina synpunkter. Grönboken offentliggjordes först i onsdags, och innehållet har vi inte riktigt hunnit analysera i detalj, men låt mig redan nu säga att jag trots allt välkomnar en rätt förutsättningslös diskussion kring utvecklingen av arbetsrätten inom EU.

Regeringens utgångspunkt är att eventuella reformer på arbetsrättens område i så stor utsträckning som möjligt bör hanteras på nationell nivå. Det är viktigt att varje medlemsstat ska utforma åtgärder inom området efter nationella utgångspunkter och behov. Samtidigt är det naturligtvis angeläget att man på EU-nivå fortsätter att diskutera och utbyta erfarenheter på det här området.

Ordförandeskapet har aviserat att man avser att låta diskussionen ta utgångspunkt i två frågor, dels den om bemanningsföretag, dels om arbetstidsfrågan, ett kärt ämne. Vad gäller bemanningsföretag har förhandlingen i rådet legat nere sedan det grekiska ordförandeskapet 2004, och den nuvarande regeringen har ännu inte haft möjlighet att ta ställning till förslaget i detalj. Min utgångspunkt är dock att all europeisk lagstiftning på detta område måste prövas mycket noga.

I arbetstidsfrågan anser regeringen att en mer övergripande översyn av direktivet inte bör kopplas samman med den nu pågående förhandlingen om direktivet, eftersom denna förhandling måste nå resultat snarast. Regeringen ställer sig dock självfallet inte i detta läge avvisande till en sådan mer långsiktig översyn av direktivet vid sidan om den nu på-

gående förhandlingen. Jag avser att vid rådsmötet än en gång påminna om vikten av att nå en överenskommelse om arbetstiden.

Anf. 112 FREDRICK FEDERLEY (c):

Herr ordförande! När jag tittar på de olika punkterna för vad man kan tänkas komplettera med och vad som kan komma att diskuteras mer i detalj finns det en punkt som heter social trygghet och socialt skydd för arbetstagare. I Sverige pågår nu en diskussion där vi kan se att skyddet är ganska svagt för arbetstagare som har valt att inte ansluta sig till fackförbund. Man har också kunnat se hur fackförbund har bortprioriterat deras möjligheter att faktiskt ha lika tillgång till ett förhandlingsbord till exempel. Är det något som regeringen avser att föra upp på dagordningen så att man inte bara tillvaratar de fackligt anslutna arbetarnas rättigheter utan också rättigheterna för dem som väljer att inte ansluta sig fackligt?

Anf. 113 CHRISTINA AXELSSON (s):

Jag har en enkel fråga. Det här är ju första gången som vi får den här grönboken presenterad, och jag antar att den kommer att stötas och blötas, inte minst i arbetsmarknadsutskottet sedan. Jag skulle därför bara vilja fråga om ministern ska göra något inlägg på mötet och vad det inlägget i så fall kommer att handla om.

Anf. 114 ULF HOLM (mp):

Vad menar EU med att man ska komplettera medlemsländernas lagstiftning? Det är ett nytt sätt att uttrycka sig. Betyder det att man vill ha EU-harmoniserade regler med minimiregelverk på ett flertal punkter där man tidigare inte haft beslutsmakten utan det har varit nationell beslutandemakt?

Anf. 115 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Låt mig först säga att jag är väldigt mycket för en subsidiaritetsprincip på det här området. Jag tycker att det här är en fråga som vi ska hantera själva och att diskussionen av hanteringen av arbetstidsdirektivet möjligen understryker just detta som utgångspunkt för det hela.

Det som nu kommer – för att anknyta till Christina Axelssons fråga – är en fyra månaders konsultationsprocess i Sverige. Jag ser framför mig att vi kan koppla den diskussionen också till en del andra intressanta frågeställningar som är av lite mer långsiktig karaktär och ha ett lite bredare diskussionsforum för detta. Formerna för det här får vi be att få återkomma till. Vi har börjat fundera lite grann på hur vi ska göra. Därmed täcker jag nog in också Fredrick Federleys fråga när det gäller att få ett lite bredare perspektiv på en del av de här frågorna. Vi kommer att ha en interpellationsdebatt om just detta så småningom, Fredrick och jag.

När det gäller EU-harmonisering av det här området delar jag Ulf Holms grundläggande uppfattning, som sagt, att det här ska vi vara väldigt försiktiga med, rentav avvisande till, ska jag säga. Däremot kan det möjligen finnas en diskussion i detta som till exempel handlar om hur man i de olika EU-direktiven definierar arbetstagare. Om man hade haft en sådan diskussion innan man skrev det ursprungliga arbetstidsdirektivet hade man möjligen undvikit Simap-Jaeger-problematiken i dag. Det

Anf. 116 CHRISTINA AXELSSON (s):

Jag tycker inte att jag fick något svar på frågan om ministern ska göra något inlägg på det här mötet och vad det inlägget i så fall kommer att innehålla.

Anf. 117 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Förlåt mig – det var mitt fel! Jag missade den frågan.

Jag skulle göra så här: *Om* jag ska hålla ett inlägg beror lite grann på om det blir en stor diskussion om detta. Blir det så tänker jag hålla ungefär det inlägg som jag gjorde nu, det vill säga att jag tycker att det här är en nationell frågeställning. Det är naturligtvis bra att vi tittar över detta och får ett jämförande material, men det *är* en nationell frågeställning som vi som medlemsstater bör hantera själva.

Anf. 118 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns ett stöd för regeringens redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i denna fråga.

Vi går då över till punkt 10, *Decent Work* eller Anständigt arbete – en lite främmande vokabulär för oss svenskar, men arbetsmarknadsministern kan kanske utreda frågan åt oss.

Anf. 119 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr ordförande! Det här är tämligen okomplicerat, ska jag säga.

Till rådmötet planeras en uppföljning av kommissionens meddelande om främjande av *decent work* i form av rådsslutsatser. *Decent work* är ett sätt att närma sig globaliseringsdebatten genom att framhålla att fri handel och ekonomisk utveckling ska bedrivas under anständiga arbetsvillkor och med respekt för mänskliga rättigheter. I slutsatserna uppmanas EU och medlemsländerna att verka för ratificering och genomförande av ILO-konventioner, och i samarbete med ILO och andra relevanta aktörer stödja det fortsatta arbetet med att implementera *decent work*.

Vi kan ställa oss bakom de här slutsatserna från regeringens sida. Det väntas ingen diskussion om det här på rådmötet.

Anf. 120 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går över till ärende 11, Att komma till rätta med de utmaningar globaliseringen och de demografiska förändringarna innebär.

Anf. 121 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr ordförande! Det är minsann korta rubriker på de här punkterna!

På rådmötet den 1 december kommer även främjande av ökad produktivitet och fler och bättre arbetstillfällen för personer som befinner sig i utkanten av arbetsmarknaden att behandlas.

Frågan om hur ökad produktivitet och ökad sysselsättning ska kombineras är både aktuell och viktig. Den handlar om vår förmåga att möta de utmaningar som globaliseringen och den demografiska utmaningen innebär.

Yttrandet, som har tagits fram av sysselsättningskommittén, betonar vikten av att förbättra klimatet för forskning och utveckling, behovet av att främja rörligheten på arbetsmarknaden samt främjandet av en marknad för personliga tjänster. Yttrandet understryker även vikten av att tydliggöra arbetslinjen i skatte- och bidragssystemen för att kunna bryta utanförskapet, något som naturligtvis gläder mig mycket.

Det innebär att regeringen kan ställa sig bakom yttrandet, och jag förväntar mig heller ingen diskussion i det här ärendet vid rådmötet.

Anf. 122 CHRISTINA AXELSSON (s):

Jag måste bara fråga om det är en felöversättning, eller vad man ska säga. På s. 3 i den promemoria vi har fått står det om människor i utkanten av arbetsmarknaden: Lågproduktiva arbeten är en viktig tillgång till arbete för människor med lägre utbildning. Integrering och sysselsättning av människor från utkanten av arbetsmarknaden kan minska den totala produktiviteten på kort sikt men har en entydig positiv effekt på den ekonomiska tillväxten.

Jag kan förstå att nuvarande regering välkomnar det här yttrandet, men för egen del måste jag faktiskt säga att jag finner det till och med lite konstigt. Jag skulle vilja ha en kommentar från ministern på den punkten. Är det här en felöversättning, eller är det så här man ska tolka det, att de som har låg utbildning ska ha lågproduktiva jobb och ingen utbildning? Det hade varit bättre om man hade skrivit till någonting om vuxenutbildning eller något sådant.

Anf. 123 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Christina Axelsson pekar på att det inte sällan är rätt låg kvalitet på översättningarna, om jag så får säga. Så kan man nog bedöma det hela.

Jag skulle vilja föra fram en allmän ståndpunkt – kanske inte kopplad till just den här frågeställningen – som handlar om att det för vår del är oerhört viktigt att, när vi nu gör förändringar i arbetsmarknadspolitiken, se till att vi gör mer. När vi drar ned på programvolymerna till exempel inom ramen för Ams så är ju ett av syftena att vi också frigör en del resurser för att kunna jobba mer med dem som befinner sig längst ifrån arbetsmarknaden. Det handlar framför allt om folk som varit långtidsarbetslösa, personer med invandrarbakgrund och personer med olika typer av funktionshinder eller vad det nu kan vara, för att se till att de får möjlighet att enklare ta sig tillbaka till eller ta sig in på arbetsmarknaden. Det är min generella utgångspunkt.

Anf. 124 CHRISTINA AXELSSON (s):

Jag vill ha klarlagt: Är det en felöversättning, eller är det så att regeringen välkomnar lågproduktiva arbeten? Vi har försökt under lång tid att få vanliga jobb för människor som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Och vad är då lågproduktiva jobb? Är det hushållsnära tjänster, eller vad?

Anf. 126 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr ordförande! Min uppfattning är att man får se detta lite grann som Samhall eller motsvarande, alltså arbetstillfällen som delvis kan vara skyddade på olika sätt. Det är ungefär så jag uppfattar det.

Meningen i det engelska dokumentet lyder: *Low productivity jobs are an important access to work for the less skilled*. Min tolkning är att det handlar om skyddade arbeten på olika sätt, och därmed har jag inte bedömt att det skulle stå i konflikt med det vi annars jobbar med. Det handlar inte om att välkomna en låglönedumpningsmarknad på det här området.

Anf. 127 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för det tillrättaläggandet. Jag konstaterar att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till ärende nr 12, Granskning av medlemsstaternas och EU-institutionernas genomförande av handlingsplanen från Beijing.

Anf. 128 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Ska vi ta 11 b först? Vilken ordning ska vi ta det här? Ska jag ta alla mina punkter först?

Anf. 129 ORDFÖRANDEN:

Vi har inte tagit 11 b. Jag missade det och ber om ursäkt för det. Då går vi till punkten 11 b.

Anf. 130 Statsrådet CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m):

Herr ordförande! Vid rådsmötet den 1 december kommer ett yttrande om den demografiska utveckling som Europa står inför att antas. Yttrandet har utarbetats av Kommittén för social trygghet.

I yttrandet framhålls betydelsen av att barnafödandet ökar, vikten av att det är möjligt att förena familj och arbete samt att arbetslivet blir mer flexibelt. Till grund för yttrandet ligger det meddelande kommissionen presenterade i oktober 2006 kring demografiutvecklingen i Europa. Regeringen ställer sig bakom detta yttrande.

Anf. 131 FREDRICK FEDERLEY (c):

Tack, ministern! Jag vill bara säga samma sak som jag sade under socialförsäkringsutskottets möte till din statssekreterare: Jag ser en liten tendens till att EU diskuterar alltmer saker som kanske inte riktigt hör hemma där. Jag är lite rädd för, även om det sker i väldigt övergripande termer just nu, att man plötsligt till exempel börjar reglera barnafödandet på Europeisk nivå – det hoppas jag att vi slipper – eller börjar reglera dagistider i en skräckfylld framtid, om vi inte får stopp på detta.

Jag vore glad om ministern på något sätt kanske kunde markera att den övergripande diskussionen kan föras på EU-nivå. Nere på detaljnivå hoppas jag att vi slipper föra diskussionen i EU. Det är en diskussion vi vill föra här i Sverige, och ibland inte ens i det här huset utan i husen

hemma där folk faktiskt bor och lever sina liv. Mer makt till enskilda människor och mindre som håller på att sugas upp i EU!

Anf. 132 Statsrådet CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m):

Jag hör budskapet. Det är heller inte meningen att det här ska vara på någon detaljnivå. Det är för att lyfta upp problematiken men också möjligheterna kring Europas åldrande befolkning och att vi behöver ha solidaritet mellan generationer och möjligheter för äldre att också kunna arbeta.

Sverige har ju redan diskuterat den här frågan och varit på banan ganska länge, så för oss blir det ingen större skillnad. Vi har frågan ganska aktuell för oss och har också kommit med åtgärder för att äldre ska kunna vara kvar i arbetslivet. Det här gäller just att kunna förena barnafödande med ett flexibelt arbetsliv och att kunna åldras.

Anf. 133 HILLEVI LARSSON (s):

Det här är ju knappast ett jättestort problem för oss här i Sverige om man jämför med andra länder, men samtidigt måste vi ha respekt för att detta är ett problem i en del länder där kvinnor upplever att de måste välja mellan en yrkeskarriär och att skaffa barn. Konsekvensen är då antingen att kvinnor blir hemmafruar eller att barnafödandet minskar. Det här hänger ju samman med hela utvecklingen med tillväxt, sysselsättning, arbetskraftsutbud och inte minst jämställdhet. Ser man det i det sammanhanget så tycker jag ändå inte att det är oväsentliga frågor.

Anf. 134 Statsrådet CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m):

Jag kan bara tycka att, som jag sade, det här är en fråga som är aktuell för oss men som kan vara viktig att också lyfta upp i andra av medlemsstaterna.

Anf. 135 ORDFÖRANDEN:

Min tanke var att vi skulle kunna ta arbetsmarknadsministrernas punkter i ett sjuk, så att säga, så slipper arbetsmarknadsministern sitta här längre än nödvändigt. Det var min ambition.

Jag finner att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt under ärende 11 b.

Då går vi vidare till ärende 12, och det är arbetsmarknadsministern som redogör för granskningen av medlemsstaternas och EU-institutionernas genomförande av handlingsplanen från Beijing. Den var för rätt länge sedan, har jag för mig.

Anf. 136 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr ordförande! Med 11 timmars sammanhängande dygnsvila efter jourtid kommer jag tillbaka kanske i oktober 2010!

De följande två punkterna är egentligen Nyamko Sabunis område. Jag ska ersätta Nyamko eftersom hon inte kommer att vara närvarande på mötet. Jag hoppas på lite förståelse för att jag kanske inte är fullständigt insatt i frågeställningarna, men jag ska försöka göra mitt bästa.

På dagordningen finns ett förslag till slutsatser om granskning av medlemsstaternas och EU-institutionernas genomförande av Beijingplatt-

formen. Den är från 1995, om jag inte minns helt fel. Det finska ordförandeskapet har tagit fram indikatorer om institutionella mekanismer för främjande av jämställdhet och presenterar en rapport om förhållandena i medlemsländerna. Det handlar med andra ord om organiseringen av jämställdhetsarbetet på nationell nivå.

Vi välkomnar från svensk sida rapporten och de föreslagna indikatorerna och ser det som ett viktigt bidrag till att ytterligare förbättra uppföljningen av åtagandena från Beijing.

Anf. 137 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i det här ärendet.

Vi går vidare till ärende 13, Män och jämställdhet.

Anf. 138 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr ordförande! På dagordningen finns ett förslag till slutsatser om män och jämställdhet. Mot bakgrund av slutsatserna från en konferens i Helsingfors den 4–5 oktober 2006 om män och jämställdhet har det finska ordförandeskapet utarbetat rådsslutsatser för att understryka betydelsen av mäns delaktighet och ansvar i jämställdhetsarbetet.

Sverige välkomnar förslaget till rådsslutsatser.

Anf. 139 CHRISTINA AXELSSON (s):

Herr ordförande! Jag har en fråga på den här punkten, men vill först göra ett påpekande. Jag tycker att det är synd att ett så här viktigt dokument, som ni ska ha en offentlig debatt omkring, enbart är på engelska. Det är av vikt att vi får papper på svenska när vi sitter i det svenska parlamentet. Jag tycker att det är en viktig fråga också utifrån att svenskan inte får försvinna i EU-sammanhang. Det var min anmärkning.

Jag vill bara fråga: Är det *någon* av de här ståndpunkterna eller rådsslutsatserna, någon särskild punkt, som ministern vill lägga större vikt vid, och ämnar ministern delta i debatten?

Anf. 140 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr ordförande! Jag delar naturligtvis uppfattningen att det ska finnas material på svenska. Tyvärr är väl organisationen sådan att översättningarna till de så kallade mindre språken kommer senare än dokumenten på huvudspråken. Det kan man beklaga. Det håller jag helt med om. Det var den första frågan.

När det gäller den andra frågan kommer det tydligen inte att bli någon debatt om den här frågan på rådet – annars hade jag gärna deltagit.

Anf. 141 SONIA KARLSSON (s):

Då står det fel i papperna. Det står under rubriken att det ska vara en offentlig debatt i ärendet.

Anf. 142 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Vad jag förstår är det inte en diskussion i substans, utan vi kommer att muntligen framföra vårt välkomnande av slutsatserna. Det är den information jag har fått.

Anf. 143 KARL SIGFRID (m):

Jag vill i viss mån knyta an till det som Fredrick Federley var inne på under en tidigare punkt. Man kan fråga sig på vilken detaljnivå som EU ska vara engagerat. I det här dokumentet är det otroligt detaljreglerat. Det handlar om att 2010 så ska 90 % av alla barn mellan tre och sju år vara i offentlig barnomsorg. Det är knappast vettigt.

Anf. 144 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr ordförande! *Provide*, läser jag, och det är väl, om jag tolkar det rätt, möjligheten att tillhandahålla och inte nödvändigtvis att tvinga in alla barn. Så tolkar jag det.

Anf. 145 HILLEVI LARSSON (s):

Det här kommer ju från Lissabonstrategin. Det är ett av målen. Och det handlar just om att öka arbetskraftsutbudet. Om kvinnor har tillgång till barnomsorg kan de också gå ut på arbetsmarknaden. I en del länder är tillgången på barnomsorg dålig.

Lissabonstrategin är inte heller bindande. Man kan inte straffas om man inte följer den, utan det är långsiktiga mål där länderna kan lära av varandra. Sedan är detta frivilligt. Men det är ändå ett sätt att försöka stimulera framtagandet av barnomsorg.

Anf. 146 ORDFÖRANDEN:

Tack för de kommentarerna! Har statsrådet något ytterligare? Om inte kan vi konstatera att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende och övergå till ärende 14 som handlar om inrättande för perioden 2007–2013 av det särskilda programmet Kamp mot våld som en del av det allmänna programmet Grundläggande rättigheter och rättvisa.

Anf. 147 Statsrådet CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m):

Detta är en fråga som är Maria Larssons. Men hon kommer inte att vara där, därför ska jag ta detta.

På rådet ska förhoppningsvis en överenskommelse nås om kommissionens förslag till program om Kamp mot våld, Daphne, som ska gälla från 2007 till 2013. Programmet är en fortsättning på de två tidigare Daphneprogrammen. Den egentliga skillnaden är att programmet föreslås ingå som en del i ramprogrammet, som heter Grundläggande rättigheter och rättvisa.

Programmets mål är att förebygga och bekämpa våld mot kvinnor, barn och ungdomar samt ge stöd och skydd till dem som utsätts eller riskerar att utsättas för brott. Åtgärder som kan stödjas via programmet är insatser som vidtas av kommissionen, gränsöverskridande projekt som bedrivs av minst två medlemsstater samt stöd till icke-statliga institutioner för deras verksamhet på detta område.

Vi tycker att de två föregående Daphneprogrammen har varit betydelsefulla, och vi tycker att det är viktigt att medlemsstaterna samarbetar för att bekämpa våld mot särskilt utsatta grupper. Därför vill vi fortsätta att stödja programmet. Förhandlingar har pågått med Europaparlamentet om programmet och vi avser att stödja ordförandens förslag till kompromiss

i dessa förhandlingar. Det är vår förhoppning att det tredje Daphneprogrammet ska komma i gång i januari 2007.

Jag vill bara också, innan ordföranden lämnar ordet fritt, tala om att förhandlingar pågår. Detta är alltså uppe i Coreper i dag. Det har ju framförts ett 50-tal synpunkter från kvinnoutskottet på programmet. Tre av dem återstår, och ordföranden har lagt fram ett kompromissförslag. Kan jag bara få säga det också så att ni förstår vad kompromissen handlar om.

Det är att budgeten, som man ville förändra i kvinnoutskottet, kvarstår. Och förslaget från kvinnoutskottet om ett antivåldsår övervägs nu i skrivningarna. Kvinnoutskottet hade också uttryckt önskemål om att inga organisationer ska omnämnas i direktiven, det vill säga att vi inte ska ha någon direktfinansiering.

Detta är de tre kompromissförslag som man förhandlar om i dag, så vi vet alltså inte riktigt om detta kommer att komma upp den 1 december.

Anf. 148 ULF HOLM (mp):

Kampen mot kvinnovåldet är väldigt viktig. Det har vi satsat väldigt mycket på här i Sverige. Jag måste dock erkänna att jag aldrig i de diskussionerna har hört att man har kopplat det till något EU-program som heter Daphne. Det kan ju vara en brist, men det var bra att det kom upp.

Jag har några frågor. EU-parlamentet hade tre krav. När det gäller budgeten delar inte jag deras åsikter. Jag tycker att budgeten kan ligga kvar på den nivå som gäller nu. Men förslaget om antivåldsår, vilken position har den svenska regeringen intagit till ett sådant initiativ på EU-nivå om det blir en förhandling?

När det gäller finansiering tycker kanske inte jag att det måste vara mer finansiering på EU-nivå utan att man kan ta till ett medfinansieringskrav och höja det. Medlemsstaterna ska vara aktiva och skjuta till egna medel för olika projekt i de nationella förslagen. Jag vet inte om det är någon framkomlig väg för att hitta en kompromiss med EU-parlamentet.

Anf. 149 Statsrådet CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m):

När det gäller antivåldsår står det att vi överväger. Vi är flexibla där. Det är ingenting som vi på något sätt bortser från. Att man har tagit med detta i förslaget visar också att man har tagit detta till sig.

Medfinansieringsansvaret finns också med i det hela.

Anf. 150 HILLEVI ENGSTRÖM (m):

Jag tycker att regeringen har en bra ståndpunkt. Jag vill bara poängtera att man i det här sammanhanget också kanske kan lyfta fram hedersrelaterat våld, eftersom det var en fråga som statsministern prioriterade i regeringsförklaringen.

Sedan är det väl också så när det gäller kvinnovåld att Europarådsdelegationen har någon form av särskilt år nästa år. Vi fick en skrivelse från förra ordföranden i den delegationen. Det blir möjligen lite märkligt om det ska vara olika saker. Det kanske är bra om det blir på ett sätt. Dessa olika år och olika dagar... Det viktiga är att det görs någonting konkret så att det inte blir dubbla agendor.

2006/07:8
24 november

Anf. 151 CARL B HAMILTON (fp):

Jag tycker att punkterna 12, 13 och 14 är väldigt viktiga. Vi diskuterar väldigt ofta vad Europa är och en europeisk värdegrund. Denna värdegrund skiljer sig nu dessvärre rätt mycket åt inom Europa, kan man säga. I de nya medlemsländerna inte minst finns ju en annan syn på män och kvinnor, våld mot kvinnor och jämställdhetsfrågor, som togs upp under punkten 12.

Ibland har jag en känsla av att det liksom är lite *union bashing* här. Vad ska EU hålla på med det här för? Det är möjligen utifrån ett svenskt perspektiv. Vi tycker att vi har det så fint här i Sverige. Här behandlar vi kvinnorna rätt, och vad ska EU hålla på med det för? Det kan man i och för sig ha synpunkter på om vi gör eller inte, men jag tror att det är otroligt viktigt, inte minst i ljuset av diskussionen om Turkiets medlemskap och utvecklingen i utvidgningsprocessen, att vi är väldigt tydliga med att vi tycker sådana här program är viktiga. Ungefär som Hillevi Larsson sade tidigare, allting är inte som i Sverige, allra minst värderingarna på det här området. Vi ska främja sådant arbete, och det här är ett instrument för det.

Anf. 152 Statsrådet CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m):

Först vill jag svara Hillevi Engström om den konferens om kvinno-våld som har annonserats att det, vad jag förstår, inte har fastlagts något år. Men det är väl rätt bra att man i så fall gör det tillsammans, som du säger, eller att man i alla fall inte parallellarbetar utan att vi får ut maximalt av detta.

Åtgärder mot hedersrelaterat våld finns med i programmet, som rör också utsatta grupper. Självklart finns det med. Man tar också upp andra åtgärder. Vi behöver alltså inte vänta på ett antivåldsår, så att säga. Betoningen ligger väldigt mycket på forskningsinsatser, statistik, konferenser och så vidare. Frågan kommer att finnas med hela tiden på olika sätt. Vi behöver inte sitta och vänta på att den ska lyftas fram under ett speciellt år.

Sedan kan jag bara instämma när det gäller den europeiska värdegrunden. Missade jag en fråga? Jag uppfattade det snarare som en kommentar.

Anf. 153 MARYAM YAZDANFAR (s):

Jag har bara en semantisk anmärkning. Det är när man kallar mäns våld mot kvinnor för "kvinnovåld". Jag tycker att det är väldigt viktigt att regeringen använder uttrycket mäns våld mot kvinnor, som är kutym att göra i Sverige, för att hela tiden påpeka att det här inte handlar om en kvinnofråga utan att man har ett bredare samhällsperspektiv på de här frågorna.

Anf. 154 ULF HOLM (m):

Jag har en liten kunskapsfråga. När det gäller innehållet, finns våld i samkönade relationer och våld mot HBT-personer med också?

Anf. 155 Statsrådet CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m):

Först och främst vill jag säga till Maryam Yazdanfar att jag bara kan instämma i dina synpunkter.

Daphneprogrammet handlar ju om våld mot barn, ungdomar och kvinnor. För övrigt tror vi inte att det har uttryckts på det specifika sättet.

Anf. 156 ORDFÖRANDEN:

Vi kan då lämna ärendet och konstatera att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i det här ärendet.

Då vill jag fråga arbetsmarknadsministern om han har några ytterligare punkter på listan.

Anf. 157 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Ja, nr 15, portabilitet av tjänstepensioner är min punkt. Och sedan har jag en informell informationspunkt.

Anf. 158 ORDFÖRANDEN:

Då tar vi punkt nr 15, Bättre möjligheter att överföra kompletterande pensionsrättigheter.

Anf. 159 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Herr ordförande! Vid rådsmötet kommer kommissionens förslag om tjänstepensioner att diskuteras utifrån ett antal frågor som ordförandeskapet har ställt samman. Jag kommer vid mötet dels att framhålla att direktivet bör fokusera på bevarande av vilande rättigheter och inte på överföring av pensionsrättigheter, dels betona vikten av att direktivet lämnar utrymme för anpassade partslösningar i såväl tillämpning som implementering.

Det finska ordförandeskapet har gjort ett mycket gott arbete under hösten, och den text som nu har presenterats är ett väsentligt steg i rätt riktning. I princip öppnar den nya texten för oss att bibehålla vårt system som innebär att tjänstepensioner hanteras i avtal mellan arbetsmarknadens parter. Den nya texten utgör således en bra grund för fortsatta diskussioner.

Det är inte ett skarpt läge på rådet. Det kommer att vara en debatt och så småningom krävs det enhällighet för att nå ett beslut.

Det var det formella ärendet.

Anf. 160 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga synpunkter på detta. Då konstaterar jag att det finns ett stöd för regeringens redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Sedan tar vi statsrådets övriga frågor.

Anf. 161 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Jag vill bara passa på att berätta att jag har träffat arbetsmarknadsutskottet för ett informellt samtal om de här punkterna. Jag tyckte att det för egen del var väldigt bra att kunna göra det för att få en del inspel och en diskussion om de här frågorna. Det är på intet sätt i konflikt med det formella samråd som sker vid det här sammanträdet. Jag vill bara infor-

mera om detta så att ni vet om att jag kommer att fortsätta göra på det sättet, om det inte finns någon stor invändning. Jag tycker att det känns viktigt och bra.

Anf. 162 ORDFÖRANDEN:

Det låter väldigt klokt.

Anf. 163 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m):

Tack!

Det var det ena. Det andra är att vi har fått information om att det kommer att vara en lunchdiskussion på rådsmötet den 1 december om placeringen av det europeiska jämställdhetsinstitutet. Om enighet inte uppnås här kommer troligen frågan att hänskjutas till Europeiska rådets möte.

Det finns tre medlemsländer, Slovakien, Slovenien och Litauen, som kandiderar som värdland för institutet. Ett intressant alternativ tycker jag kan vara Litauen som ju är ett av de baltiska länderna och dessutom ligger i vårt närområde.

Anf. 164 ORDFÖRANDEN:

Finns det några frågor om de här sakerna? Om inte, har statsrådet några A-punkter? Eftersom så inte är fallet tackar jag för den givna informationen och får önska statsrådet och medhjälparna en trevlig helg.

Jag föreslår EU-nämnden att vi fortsätter med statsrådet Husmark Pehrssons frågor och tar en paus därefter. Det gäller alltså punkt nr 16, Samordning av de sociala trygghetssystemen, tillämpningsbestämmelser och så vidare.

Anf. 165 Statsrådet CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m):

Herr ordförande! Den moderniserade förordningen 883/2004 om samordning av sociala trygghetsförmåner behöver kompletteras med praktiska regler för att myndigheterna i våra medlemsländer ska kunna tillämpa förordningen. Sedan januari i år pågår arbetet med att utveckla sådana regler för ärenden som berör enskilda individer som flyttar eller flyttat mellan medlemsländerna. Tillsammans ska förordningarna garantera att den som utnyttjar den fria rörligheten i unionen har tillgång till sociala trygghetssystem på samma sätt som den som inte utnyttjat möjligheten att flytta.

Jag anser att det nu är mycket viktigt att vi utvecklar regler som utifrån den enskildes perspektiv underlättar hanteringen av ärenden mellan de ansvariga myndigheterna så att handläggningstiden kan ske rättssäkert och utan orimliga väntetider. Därför känns det angeläget att vi anstränger oss lite extra för att utveckla ett system där kontakterna mellan myndigheterna kan ske med modern informationsteknik. Vi välkomnar alltså från svensk sida det delförslag till politisk överenskommelse som nu läggs fram av det finska ordförandeskapet.

Anf. 166 ORDFÖRANDEN:

Eftersom det inte finns några frågor konstaterar jag att det finns ett stöd för regeringens redovisade upplägg i denna fråga inför de fortsatta förhandlingarna.

Vi går vidare till punkt nr 17, Samordning av de sociala trygghetssystemen och fastställande av innehållet i bilaga XI.

Anf. 167 Statsrådet CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m):

Där gäller samma som i föregående punkt. Jag hänvisar alltså till den.

Anf. 168 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det även i denna fråga finns ett stöd för regeringens redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Finns det några övriga punkter som socialförsäkringsministern vill ta upp? Ingenting. Har vi några A-punkter eller beslutspunkter? Nej. Finns det något övrigt från nämnden? Nej. Då får vi tillönska statsrådet en trevlig helg.

Anf. 169 Statsrådet CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m):

Jag ber att få önska nämnden detsamma.

2006/07:8

24 november

4 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (Hälso- och sjukvård)
Socialminister Göran Hägglund
Statsrådet Maria Larsson
Information och samråd inför ministerrådsmöte den 30 november och den 1 december 2006

Anf. 170 ORDFÖRANDEN:

Jag vill hälsa Göran Hägglund och Maria Larsson med kolleger hjärtligt välkomna till EU-nämnden. Vi ber om ursäkt för att ni fått vänta, särskilt eftersom det är första gången, men vi ska försöka se till att det inte upprepas. Det kan ibland finnas en del logistikproblem, och ibland blir både statsråden och nämndledamöterna talföra och då kan det ta lite längre tid än planerat.

Vi ska alltså hantera punkt 3, Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor. Det gäller särskilt hälso- och sjukvård. Vad jag förstår har socialministern endast punkt nr 7, och jag föreslår därför att vi börjar med socialministern.

Vi har inga återrappporter? Nej. Då gäller det alltså punkt nr 7, Uppföljning till diskussionsprocessen på hög nivå om patientrörlighet och utvecklingen av hälso- och sjukvården i EU.

Anf. 171 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Tack för möjligheten att få komma hit. Vi ska nog inte behöva ta mer än ett par timmar i anspråk om ni håller er lugna.

Just den punkt som vi nu diskuterar kommer antagligen inte att bli någon stor fråga. Det handlar om att ordförandeskapet presenterar de slutsatser som man drar av arbetet i kommissionens högnivågrupp som just rör hälso- och sjukvård.

Gruppen bildades år 2004, som ni säkert har hört talas om tidigare. Det handlar om att underlätta hälso- och sjukvårdssamarbete inom områden som har, och det är viktigt att säga, ett europeiskt mervärde.

Ordförandeskapet summerar det med att arbetet i gruppen har varit givande. Det har resulterat i en del konkreta saker, till exempel riktlinjer för upphandling av vård utomlands och etablerandet av ett nätverk för medicinsk utvärdering på europeisk nivå.

Man tycker från ordförandeskapets sida att man bör fortsätta att samverka inom hälso- och sjukvårdsområdet där det kan leda till ett mervärde och att kommissionen ska rapportera till rådet om gruppens fortsatta planer.

Det har kanske inte en sådan enorm dramatik för svensk del. Vi säger att Sverige vill stödja ordförandeskapet i slutsatserna. Det är bra med ett ökat samarbete. Det är positivt för Sverige och förstås för unionen i stort även om området i huvudsak är ett nationellt ansvar.

Det finns frågor som till exempel rör patientsäkerhet och nätverk för referenscentrum för högspecialiserad vård där det är väldigt viktigt att samverka också för framtiden.

Anf. 172 CHRISTINA AXELSSON (s):

Också jag vill hälsa ministern välkommen till nämnden. Eftersom det är en offentlig debatt vill jag fråga om ministern ska göra några inlägg i

Anf. 173 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Som deltagande vid första tillfället är det viktigt att man försöker att markera närvaro. Det handlar förstas om att understryka vad vi har beskrivit här, nämligen att hälso- och sjukvård i första hand är ett nationellt ansvar men att det finns områden där det är angeläget att vi utvecklar samarbetet. Det får vara allmänt hållet men att vi åtminstone deltar i diskussionen för att finnas med i framtiden och så att Sverige är en spelare att räkna med.

Anf. 174 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns ett stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i denna fråga. Socialministern har inga A-punkter och inga övriga frågor?

Anf. 175 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Jag skulle möjligen som en informationspunkt vilja nämna det samråd som kommissionen har initierat om gemenskapsåtgärder som rör hälso- och sjukvården och handlar om tjänstedirektivet. Ni vet att hälso- och sjukvård undantogs från tjänstedirektivet, men det pågår en samrådsprocess kring det.

Det handlar om behov och vilken omfattning och inriktning som den framtida gemenskapslagstiftningen på området ska ha och behovet av gemenskapens stöd till medlemsstaterna för att främja utvecklingen på området.

Kommissionen sade att man vill ha en bred konsultationsprocess. Man har där bett medlemsstaterna att inkomma med svar på, om jag minns rätt, nio olika frågor. Jag tror att alla ledamöter i riksdagen har fått möjlighet att se dem. De ska vi processa på något sätt.

Vi ska avlämna skriftliga svar på frågorna senast den 31 januari. Så sent som i går hölls det ett litet nationellt samråd, om man kan säga så, med deltagande från organisationer och myndigheter som kan ha ett intresse på området för att efterhöra deras synpunkter i sammanhanget.

Jag var själv inte där. Men de rapporter jag har fått är att det var en väldigt positiv stämning bland de deltagande om det fortsatta arbetet i sammanhanget. Det kommer också att bli föremål för en diskussion i nästa vecka i samband med Epscorådet.

Det rör alltså frågan om rörlighet. Hur kan jag som svensk och på vilka villkor ta mig till andra länder för att få vård utförd? Det handlar om patienters rörlighet men inte bara om patienters rörlighet utan också om verksamheters rörlighet över nationsgränser.

Vad händer? Hur ska man reglera? Hur ska man se på det när ny verksamhet uppstår i andra länder än där de ursprungligen fanns? Det är vad frågorna rör.

Vi bör förstås ställa oss på medborgarnas sida. Men vi har naturligtvis också ett ansvar att skapa något slags förutsebarhet för kommunerna och landstingen så att de kan planera sin vård på ett förnuftigt sätt. Men utgångspunkten bör vara den enskilde patienten.

Anf. 176 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Jag förutsätter att ministern återkommer med svaren så att EU-nämnden får ta ställning till dem. Det handlar såvitt jag förstår om en svensk position.

Jag har en fråga till ministern. Hur ställer sig ministern till undantaget för sjukvårdstjänster i tjänstedirektivet?

Anf. 177 MARINA PETTERSSON (s):

När vi fick informationen från Socialdepartementet i socialutskottet sades det också att det skulle finna utrymme till ytterligare dialog innan svaren kommer in.

Anf. 178 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Jag uppfattade inte den sista frågan.

Anf. 179 MARINA PETTERSSON (s):

Det gäller om Socialdepartementet återkommer även till berörda utskott i den här frågan.

Anf. 180 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Om vi börjar med det sista tror jag att det är en stor fråga som kan orsaka en hel del diskussion och som motiverar en hel del diskussion i vårt land. Därför är vi angelägna om att ha en dialog med riksdagen, naturligtvis med EU-nämnden men också med berört fackutskott, för att inhämta synpunkter och självklart förankra positionen i det sammanhanget.

När det gäller den fråga som Susanne Eberstein tar upp om undantaget i tjänstedirektivet är det ett faktum. Jag har ingen bestämd uppfattning om det, utan det är undantaget.

Vi bör nu fundera på: Hur ska vi ordna formerna för gränsöverskridande verksamhet när det gäller patienter som rör sig över nationsgränser och sjukvårdsverksamhet som rör sig över sjukvårdsgränser så att vi ger våra medborgare bästa möjliga vård?

Anf. 181 ORDFÖRANDEN:

Vi får tacka socialministern för redogörelserna här och tillönska en trevlig helg.

Anf. 182 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Tack för det. Jag vill göra detsamma.

Anf. 183 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare med nästa statsråd, Maria Larsson. Vi går till ärende 3 på agendan. Det handlar om inrättande av ett andra gemenskapsprogram för åtgärder inom hälsoområdet 2007–2013. Jag ger ordet till statsrådet. Varsågod.

Anf. 184 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

Jag vill tacka för möjligheten att komma hit. Det handlar om ett program som man har hållit på att förhandla om sedan år 2004. I dag har

man kommit till ett läge där alla medlemsstaterna ställer sig bakom förslaget. Förslaget är också att Sverige ska göra detta.

Det målar upp tre breda målområden. Det handlar först om att öka medborgarnas hälsosäkerhet. Det gäller sådana saker som bra strategier för att förebygga och bygga hälsa. Det handlar om utbyte av information om och att svara på smittsamma och icke-smittsamma hot. Det är ett ganska preventivt inriktat arbete.

Också den andra punkten handlar om förebyggande arbete. Det är att främja hälsa och se till att vi får många hälsosamma levnadsår, att främja aktivt åldrande och minska ojämlikhet i hälsa. Det är initiativ för att öka de delarna.

Det tredje och sista målet handlar om att samla in och sprida kunskap, insamling av data och utbyte av erfarenheter mellan medlemsstaterna.

Det enda som det har varit diskussion om i det här sena skedet är budgeten. Där har Europaparlamentet krävt en utökad budget med en ökning med 5 % gentemot de 365 miljoner euro som det omsluter.

Den svenska ståndpunkten tycker vi bör vara att vi stöder programmet men att vi är angelägna om att finansiering sker inom det finansiella utrymme som finns så att inte budgeten överskrids.

Anf. 185 SVEN GUNNAR PERSSON (kd):

Tack för en bra redogörelse. Jag har inte läst varje mening i detalj i papperen, men man ser att det är höga ambitioner för folkhälsoarbetet både när det gäller det preventiva och förebygga risker och andra saker. Det nämns explicit alkoholfrågan, och även kemikalier nämns som viktiga orsaker till ohälsa, eller att man ska förebygga på de områdena.

Min fråga gäller hur diskussionerna i ministerns råd går när det gäller koherensen i EU:s politik. Man kan ha väldigt fina formuleringar och höga ambitioner i sådana här program medan man kan fatta beslut inom kemikalieområdet när det gäller växtskydd, bekämpningsmedel och alkohol som kanske inte precis medverkar till att uppfylla programmen.

Finns det något resonemang om helhetssynen i EU:s arbete för att uppnå programmålen?

Anf. 186 CHRISTINA AXELSSON (s):

Jag vill tacka ministern för redogörelsen, men jag vill inte tacka så där väldigt mycket. Jag tycker att det material vi har fått inte är så bra. Det enda som står i förslag till svensk ståndpunkt är: Sverige står bakom överenskommelsen. Sedan har vi fått en massa sidor på engelska där det är överstruket, och så vidare. Det är svårt att förstå vad som är det nya. Jag skulle uppskatta om vi i framtiden får lite stringentare dokumentationer från departementet inför våra sammanträden.

Jag tänkte också fråga en sak. Det handlar om effekterna av detta i Sverige. Jag tänker särskilt på den andra punkten, som vi har fått i kommentarerna från vårt eget kansli. Det handlar om att främja hälsa i syfte att förbättra välbefinnande och solidaritet. Hur ska man kunna implementera det i Sverige? Ser ministern att det får några effekter på den politik vi har sett de senaste månaderna?

2006/07:8
24 november

Anf. 187 ULF HOLM (mp):

Tack för redogörelsen från ministern. Det är ett väldigt komplicerat dokument, inte minst på grund av att man har utnyttjats Words alla nya finurligheter med stryka över, stryka under och fetstilar. Det är dessutom fortfarande på engelska, vilket gör att inte heller jag har läst varenda mening.

Jag har en fråga när det gäller narkotika och hur mycket detta berörs. Där brukar finnas med *harm reduction*, det vill säga att minska skadeeffekterna. Det brukar vara ett kodord för att tillåta en del narkotika i vissa länder. Det är något vi brukar vara uppmärksamma på från svenskt håll och inte tillåta sådana skrivningar.

Jag kan bistå de tidigare frågeställningarna om alkohol och kemikalier och hur förhållandet är mellan detta dokument och EU:s övriga dokument på andra områden.

Anf. 188 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

Tack för frågorna. När det gäller Sven Gunnar Perssons fråga om ett mer övergripande synsätt på folkhälsofrågorna kan jag glädja honom med att vi snart kommer till nästa punkt som heter Hälsa inom alla politikområden. Där finns faktiskt precis det som du efterlyser tillgodosett. Man tar ett helhetsgrepp och säger att detta måste hälsostreamas in i alla politikområden. Nu föregår vi dagordning lite. Jag ber om ursäkt för det, herr ordförande. Där finns svaren, och där finns också tänkesättet att hälsa inte bara byggs med hjälp av ett hälsoprogram utan faktiskt måste få inflytande över alla politikområden.

Vi tar naturligtvis till oss att ni är missnöjda med materialet och försöker förbättra det efter bästa förmåga. Tidsbristen är ju ett faktum när det gäller dokumenten från EU. Därför kan det inte alltid tillgodoses att ha pedagogiskt uppbyggda dokument, men vi gör naturligtvis vårt bästa när det gäller den saken.

Vad är nytt i programmet? Man kan säga att gentemot det tidigare programmet är det här mer preventivt inriktat. Det tidigare programmet har varit mer inriktat på olika enskilda sjukdomar. Här finns det ett mycket tydligare preventivt perspektiv, och Sverige har också aktivt drivit på i den här processen. Det tycker vi är bra.

Christina Axelsson frågade om det andra målet, om solidaritetsaspekten på hälsa, och hur det förändrar politiken på hemmaplan, om jag uppfattade frågan rätt. Det är vårt absoluta mål att människor ska ha tillgång till vård när de behöver den. Det är ett viktigt perspektiv. Som en del finns det med att man ska minska ojämlikheten i hälsa. Vi kan se att kvinnor ibland missgynnas på ett ganska påtagligt sätt inom vården men också när det gäller det förebyggande arbetet. Hemtjänst beviljas i mindre utsträckning till kvinnor och så vidare. Det finns en rad olika konkreta åtgärder som man faktiskt kan titta på när vi nu har satt det här programmet på plats och det finns pengar att söka för att arbeta med. Låt oss återkomma till den punkten och se vad vi kan göra mer där framöver.

Det är riktigt att narkotikadelen inte alls ryms i det här programmet. Skälet till det är att narkotika har ett eget program där det finns en väl utvecklad politik.

Jag har en reflexion. Vi hade detta uppe tidigare när jag talade om värdegrunden. Jag tycker att det är viktigt att se att detta är ett dokument som egentligen inte spelar så stor roll i Sverige med de här ambitionerna och de här skrivningarna. Men det ligger i Sveriges intresse att andra medlemsländer i EU försöker att sträva efter de här målen. Beträffande smittsamma sjukdomar är det uppenbart att det är bra om andra länder i vår närhet bekämpar dem, annars kommer de här sjukdomarna hit. Det här har sin udd riktad mot länder som inte är i Sveriges situation. Jag tänkte på det när Christina Axelsson frågade vad detta betyder i Sverige. Egentligen är det raka svaret att det inte betyder någonting, men det har en oerhörd betydelse för dem som arbetar för en bättre folkhälsa i de nya medlemsländerna och i de länder som strävar efter att komma med i sfären.

Vi talar mycket om att vi skapa rättsstater, vi ska ha bättre demokrati i de här länderna och fungerande administration. Statsrådet var inne på narkotikaprogram och program för gränskontroll gentemot smugglare av narkotika och människohandel. Jag tycker att man ska se det här programmet för folkhälsa som en del i strävan att, om man så vill, civilisera hela Europa.

Anf. 190 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

Jag har en liten kommentar. Det är naturligtvis riktigt som Carl B Hamilton säger att det här egentligen handlar om solidaritet i det större perspektivet, nämligen att vi gemensamt inom EU-gemenskapen hjälps åt för att lyfta upp de länder som har sämst standard på de olika områdena.

Men det här är också intressant ur en annan aspekt, nämligen att vi får tillgång till jämförande data. Jag tror att det kommer att göra att Sverige kanske inte alltid kommer att leda ligan. Det finns en förbättringspotential också för Sverige. Men standarden skiljer naturligtvis mycket mellan medlemsstaterna. Såtillvida är detta ett väldigt brett solidaritetsperspektiv.

Anf. 191 ORDFÖRANDEN:

Med det finner jag att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i det här ärendet.

Då går vi vidare till ärende 4. Jag uppmanar nu återigen alla i det här rummet att hålla sig så kort och kärnfullt som möjligt eftersom vi snart börjar jobba på övertid.

Varsågod statsrådet, ärende nr 4 som handlar om hälsa inom alla politikområden.

Anf. 192 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

Här kommer det som Sven Gunnar Persson efterlyste. Det är redan effektuerat alltså. Det här har det finska ordförandeskapet drivit ganska hårt och försökt profilera sig på. Det handlar om vikten av att folkhälsoaspekten lyfts fram i alla politikområdena. Det handlar om god kunskap inte bara inom hälso- och sjukvården utan också utanför sjukvården för att se hur vi kan bygga hälsa på ett långsiktigt sätt.

Det här programmet har rönt ganska stort intresse på EU-nivå. Just detta att arbeta tvärssektoriellt är ju olika väl utvecklat i olika länder. Det

är naturligtvis oerhört svårt att få det att fungera väl. Intresset har varit stort för den här typen av arbetssätt. Det stöds också i artikel 152 i EU-fördraget som talar om att EU har en skyldighet att skydda och främja hälsan i all sin verksamhet. Det följs nu upp av det här hälsoprogrammet.

I rådsslutsatserna pekar man på att det finns ett tydligt samband mellan hälsa och olika politikområden. Låt mig ta ett exempel, nämligen hälsa och ekonomisk tillväxt. Där visar man som exempel att om man har en god hälsa i en population driver det också på produktiviteten. Det påverkar företagets konkurrensmöjligheter och därmed också de nationella budgetarna. De här kopplingarna försöker man göra på alla politikområden och exemplifiera i programmet.

I de rådsslutsatser som finns inbjuder man alla och envar nästan. Man inbjuder kommissionen att integrera arbetet i den nästkommande hälsostrategin och där arbeta på det här sättet för att utveckla kunskapsbasen för hur folkhälsa kan växa. Man inbjuder medlemsstaterna att göra just det här tvärspektoriella arbetet. Man inbjuder parlamentet att uppmärksamma hälsoaspekterna i sitt arbete. Det handlar om att stärka hälsans position inom alla politikområden. Det kan väl låta lagom fluffigt, men alla har bestämt sig för att ställa sig bakom de här rådsslutsatserna, och det är också förslaget till den svenska slutsatsen.

Anf. 193 ULF HOLM (mp):

Det låter lite märkligt, ministern, att alla har ställt sig bakom detta med tanke på att finansministrarna inte tänker gå med på någon höjning av miniminivåerna på alkoholskatterna, utan de ska ha undantag och övergångsbestämmelser till förbannelse. Inte ens finansministern tror att det blir någonting före jul. Då är det märkligt att andra ministrar kan anta en position om att alkoholens skadeverkningar finns och att skatt på alkohol därför är viktigt. Ni kan väl skicka det direkt till finansministermötet om de har möte samtidigt.

Anf. 194 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

Frågan om alkoholen kan man nog relatera på ett annat sätt inom det här programmets ram. Det finns ett helt annat synsätt på detta inom EU tack vare den alkoholstrategi som vi kommer till i nästa ärende om en stund. Vi förflyttar oss hela tiden framåt. Man betraktar inte alkohol bara som en livsmedelsfråga, en jordbruksfråga, en ekonomisk fråga och en sysselsättningsfråga utan också som en folkhälsofråga. Det är alltså mer det synsättet som appliceras genom det här programmet.

Sedan har vi frågan om skatter. Den kommer nog inte att vara föremål för programmets utformning i det första skedet. Vi får väl anledning att återkomma till diskussionen på svensk nivå.

Anf. 195 ORDFÖRANDEN:

Vi har redan fört en diskussion om skatterna med finansministern.

Anf. 196 MARINA PETTERSSON (s):

Jag skulle vilja ställa en fråga till statsrådet. Det står att det är en offentlig debatt. Kommer statsrådet att kommentera vikten av att vi har en

Anf. 197 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

Det är min absoluta målsättning att både i den här diskussionen och i den kommande diskussionen i det kommande ärendet som handlar om EU:s alkoholstrategi verkligen anför vikt av att alkoholen betraktas som en folkhälsofråga, vilket vi har ett dokument på nu. Men jag tror att det är väldigt viktigt att vi återkommer i den debatten i tid och otid. Det perspektivet har varit Sveriges bidrag hittills, och vi ska fortsatt hålla fast vid det på ett väldigt tydligt sätt i de diskussioner som vi medverkar i.

Anf. 198 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i ärende 4.

Vi går vidare till ärende 5.

Anf. 199 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

Ni hjälper verkligen till att föra den här dagordningen framåt. Jag får tacka för det.

Det här är ett ämne som har diskuterats ett tag nu. Bakgrunden är att kommissionen den 24 oktober i full enighet lade fram ett förslag till alkoholstrategi för medlemsstaterna. Den handlar om att man ska arbeta för att förebygga att missbruk sker och att alkoholskador uppkommer. Det är en historisk händelse. Låt mig säga det. Det är ett förflyttande. Om man tänker fem år tillbaka i tiden var situationen en helt annan i många europeiska länder. Det hade varit en omöjlighet att anta ett sådant här dokument. Man har förflyttat sig i en rad olika medlemsländer. I dag är det en enig kommission som har lagt fram en strategi.

Det handlar inte om att ersätta den nationella politiken. Det nationella ansvaret är fortfarande stort. Det handlar inte heller om att gå in med lagstiftning på det här området eftersom EU inte har lagstiftningskompetens på hälsoområdet. Det handlar om att man har en gemensam målsättning. Man tillsätter nu ett forum för att stötta medlemsländerna i ett aktivt arbete på nationell basis. Man skapar också uppföljningsmekanismer i form av datainsamling som gör att man kan följa arbetet över tid och också kan göra jämförelser mellan de olika medlemsstaterna. Man kommer att alltså att tillsätta ett forum för att kunna följa detta.

Det är tänkt att vi ska ha en policydebatt med anledning av detta. Som jag redan har angett kommer min ståndpunkt vara att betona vikten av att vi nu har fått ett gemensamt folkhälsotänkande kring alkoholen som medlemsländerna står bakom. Vi kommer verkligen att supporta, aktivt driva på och följa upp vad som händer i medlemsländerna. Vi ser detta som ett första steg och kommer att vara väldigt aktiva i den fortsatta processen för att någonting ska hända på medlemsstatsnivå.

Sedan kommer det säkert att handla om införselkvoter, gränshandel, handel i stort, marknadsföring och så vidare. Min absoluta inriktning i diskussionen kommer att vara att anförä hälsoaspekten.

Anf. 200 CHRISTINA AXELSSON (s):

Jag ska fatta mig mycket kort. Jag delar ministerns uppfattning om det här med folkhälsoperspektivet. Det är viktigt. Jag är glad att ministern kommer att föra fram det. Men jag har två medskick. Det handlar om alkohol och trafik. Det är också väldigt många som blir trafikskadade beroende på att den som kör fordonet inte är tillräckligt nykter. Det tycker jag att man måste lyfta upp.

När det gäller marknadsföring vill jag ta upp detta med alkohol och barn. Det finns alkoholglass och alkoholgodis som lär även små barn att tycka om smaken så att de börjar med alkohol tidigare. Det tycker jag också är en fråga som man bör lyfta fram i det här forumet.

Anf. 201 ULF HOLM (mp):

Först en formaliafråga. Det står att det ska vara en riktlinjedebatt och att man ska anta slutsatser. Slutsatserna har jag inte hittat, om det är inte är frågeformuläret som är slutsatser, men det verkar väldigt konstigt.

Jag tycker att statsrådet ska föra fram införselkvoterna, som vi ju har diskuterat i Sverige och sagt att det kan vara för höga införselkvoter för alkohol och att det försvårar den nationella, om det skulle finnas en sådan, utgångspunkten för att arbeta med detta. Det har försvårat till exempel Sveriges möjligheter att begränsa alkoholintaget och därmed skadorna.

Den andra saken gäller marknadsföringen. Kulturministrarna har velat tillåta ett tv-direktiv med alkoholmarknadsföring, vilket inte heller ligger i linje med det som man nu diskuterar. Det försvårar också det nationella sättet att agera.

Man skulle kunna föra fram en konkret sak som att alkohol skulle uppmuntras i varje land att användas, för att vara lite mer konkret och inte bara ha allmänna ord på hur länder kan arbeta.

Anf. 202 JACOB JOHNSON (v):

Herr ordförande! Jag delar ministerns glädje, får jag säga, över att folkhälsoperspektivet verkligen kommer in i den här debatten. Det är väldigt viktigt att slå fast och vidareutveckla det. Här bör till policydebatten lyftas fram, som andra varit inne på, åtgärder för att begränsa tillgången till alkohol även för den vuxna befolkningen. Det kan ske genom prismekanismer, genom införselkvoter, utskänkningstillstånd och så vidare. Det tror jag inte betonas tillräckligt i strategin.

Anf. 203 HILLEVI LARSSON (s):

Jag vill bara göra ett medskick. Utöver det här med alkohol handlar det även om rattonykterhetstest. Där är reglerna väldigt olika i de olika länderna. Vissa har till och med nollgräns i promille, andra har nästan ingen gräns alls. Man kan i princip vara hur full som helst. Det här är också ett gränsöverskridande problem i och med att trafiken går över gränserna.

Kommissionen har tagit fram en rapport på det här området, och där är alltså ett konkret förslag att man ska ha en gräns på 0,5 ‰, en restriktiv gräns. Men att alla länder ska ha någon form av gräns och även uppmuntra rattonykterhetstest i alla länder är någonting som man skulle kunna föreslå.

Anf. 204 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

När det gäller innehållet i strategin finns det olika fokus som den inriktas på. Det är barn och unga, vuxna, också på arbetsplatsen, trafiken finns med som en del. Mycket av det här som ni nämnde är tillgodosett i strategin.

Att inte rådslutsatserna finns med i dokumentet beror på att de inte är färdigförhandlade än. Jag är ledsen för det, men det är inte mycket att göra åt. Men de kommer säkert inte att avvika väldigt mycket från den strategi som är lagd. Den antogs som sagt i full enighet av kommissionen.

Jag kan instämma i mycket av det som är sagt. Den här diskussionen är att betrakta som en första diskussion som kommer att vara ganska allmänt och generellt hållen. Man kan nämna en rad svenska erfarenheter och en rad svenska exempel, våra diskussioner om alkohol och naturligtvis promillegränserna i trafiken och så vidare. Det är lämpligt att lyfta fram dem i en sådan här dragning. Men rådslutsatserna kommer säkert inte att hålla den konkretnivån. Som sagt kommer det här att vara en första allmän debatt, där vi kommer att röra oss på ett mer generellt plan för att i nästa omgång djupdyka ytterligare.

En sak som jag glömde – tv-direktivet. Jag beklagar lika mycket som Ulf Holm att det inte gick vår väg. Sverige intog en hållning där vi skulle förbjuda reklam riktad mot barn. Jag tycker att det är ytterst sorgligt. Det är möjligt att man kan lyfta in det i den här debatten och säga att vi känner en stor besvikelse över att utfallet blev som det blev i den frågan.

Anf. 205 ORDFÖRANDEN:

Det hade varit bra att ha någon form av preliminära slutsatser, eller någonting, om det hade funnits. Det hade gjort diskussionen enklare.

Men jag kan konstatera att det finns ett stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i frågan.

Vi går vidare till ärende 6, Det internationella hälsoreglementet.

Anf. 206 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

Tjänstemännen här säger att rådslutsatserna med all säkerhet kommer att innehålla ett stöd för kommissionens tanke och inte i stort avvika från dem. Men vi skickar gärna över dem till er när vi har fått dem, så har ni möjlighet att komma med någon synpunkt. De bör komma under dagen eller i morgon. Om ni är intresserade av det ordnar vi det.

Anf. 207 ORDFÖRANDEN:

Tack för det, det är vi naturligtvis.

Vi går vidare till ärende 6, Det internationella hälsoreglementet.

Anf. 208 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

Det internationella hälsoreglementet är ett ärende som jag tror är väl bekant för er. Vi har en proposition som ligger i riksdagen och som är justerad på utskottsnivå, har jag fått information om. Inga motioner föreligger.

Det handlar alltså om ett internationellt hälsoreglemente som antogs av Världshälsoorganisationen i maj 2005. Syftet med reglementet är att

skydda mot internationella hot mot människors hälsa, samtidigt som de åtgärder som stater vidtar inte ska utgöra ett större hinder för resande och trafik mellan staterna än vad som är motiverat av hälsoskäl.

Det här reglementet kommer att träda i kraft den 15 juni. Det är inte första gången sådant här finns, utan det här ersätter det som tidigare har funnits. Det tidigare dokumentet var mera uppbyggt kring olika sjukdomar. Det här är vidgat och inkluderar även allvarliga hot som inte handlar om sjukdomar. Det kan alltså handla om smittoämnen, kemikalier, biologiska hot och så vidare.

Det här är någonting som man ansluter sig till som enskild nation. EU är egentligen ingen part i det här. Däremot kan EU tillämpa gemensamma regler som går längre än åtagandena i reglementet. Här är tanken att det ska vara en lunchdiskussion. Min hållning kommer att vara att det är bra med ett praktiskt och operationellt samarbete i de här frågorna. Det är naturligtvis positivt om vi kan hitta bra sätt att förhålla oss till reglementet, som förenklar för medlemsstaterna. Däremot kommer jag nog att vara ganska strikt med att medlemsstaterna får behålla sin beslutskompetens. Det riskerar att komma förslag, enligt vad jag har blivit informerad om, som vill utvidga utrymmet på medlemsstaternas bekostnad. Då kommer jag nog att sätta lite klackar i backen i så fall.

Anf. 209 ORDFÖRANDEN:

Då det inte finns några synpunkter på det här finner jag att det finns en majoritet för att fortsätta arbetet med den inriktning som regeringen här har redovisat.

Vi är färdiga med agendan. Det finns inga A-punkter. Vill statsrådet säga något om de övriga punkterna? Det finns en lång lista övriga punkter.

Anf. 210 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

Det finns några övriga frågor: pandemisk influensa, hiv/aids, psykisk hälsa och mandatet för Health Security Committee.

När det gäller den pandemiska influensan är det en lägesrapport som vi får, var det befinner sig. Vi har det europeiska smittskyddsinstitutet här i Sverige, ECDC. De håller på att titta över och inventera läget. De ska påbörja med det nästa år och gå igenom alla medlemsstaterna för att göra en bedömning.

När det gäller den diskussion som har varit kring gemenskapslag för antivirala läkemedel är det hela avskrivet eftersom så många medlemsländer sade nej till det.

I fråga om hiv/aids handlar det om genomförande av det meddelande som har gått ut tidigare.

Grönboken om psykisk hälsa kom ut i oktober 2005, och där har vi haft en gedigen beredning i Sverige. Det har också varit uppe i riksdagen och beretts. Det är inget mera hänt sedan det senast var uppe. Det är enbart en informationspunkt.

Mandatet för den här kommittén kommer nog att skjutas över till Tyskland. Finland har sagt att de inte kommer att jobba vidare med det.

Det är läget för de olika informationspunkterna.

Anf. 211 ULF HOLM (mp):

2006/07:8

24 november

Punkten 5 om förbättring av befolkningens psykiska hälsa har varit uppe i EU-nämnden tidigare. Då var det ganska tydligt att ministern borde sätta klackarna i backen i den frågan också därför att det finns förslag om att EU ska börja ta åt sig beslutandekompetensen även i de frågorna, och det anses inte lämpligt.

Anf. 212 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

Det kommer att vara enbart en informationspunkt på mötet. Jag får lyssna in vad som sägs, men det handlar inte om att inta några ståndpunkter vid det här tillfället. Tack för rådgivningen så länge!

Anf. 213 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att vi har avverkat agendan för statsrådets kompetensområde. Jag får tacka för en både initierad och trevlig framställning från statsrådets sida. Jag vill önska er alla en trevlig helg. Tack för i dag.

Anf. 214 Statsrådet MARIA LARSSON (kd):

Jag ber att få önska detsamma.

Innehållsförteckning

1 § Ekofin – Budget	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Statssekreterare HANS LINDBLAD	1
Anf. 3 SONIA KARLSSON (s)	2
Anf. 4 Statssekreterare HANS LINDBLAD	2
Anf. 5 ULF HOLM (mp).....	2
Anf. 6 Statssekreterare HANS LINDBLAD	3
Anf. 7 ULF HOLM (mp).....	3
Anf. 8 Statssekreterare HANS LINDBLAD	3
Anf. 9 ORDFÖRANDEN	3
2 § Ekofin	4
Anf. 10 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 11 Finansminister ANDERS BORG (m)	4
Anf. 12 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 13 Finansminister ANDERS BORG (m)	5
Anf. 14 SONIA KARLSSON (s)	5
Anf. 15 Finansminister ANDERS BORG (m)	5
Anf. 16 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 17 Finansminister ANDERS BORG (m)	6
Anf. 18 CARL B HAMILTON (fp).....	7
Anf. 19 JOHAN LINANDER (c).....	7
Anf. 20 JACOB JOHNSON (v)	7
Anf. 21 Finansminister ANDERS BORG (m)	8
Anf. 22 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 23 Finansminister ANDERS BORG (m)	8
Anf. 24 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 25 Finansminister ANDERS BORG (m)	9
Anf. 26 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 27 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	10
Anf. 28 ULF HOLM (mp).....	10
Anf. 29 CARL B HAMILTON (fp).....	10
Anf. 30 Finansminister ANDERS BORG (m)	10
Anf. 31 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 32 Finansminister ANDERS BORG (m)	11
Anf. 33 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 34 CARL B HAMILTON (fp).....	11
Anf. 35 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 36 Finansminister ANDERS BORG (m)	12
Anf. 37 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 38 Finansminister ANDERS BORG (m)	13
Anf. 39 FREDRIK OLOVSSON (s)	13
Anf. 40 SVEN GUNNAR PERSSON (kd)	13
Anf. 41 ULF HOLM (mp).....	14
Anf. 42 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 43 Finansminister ANDERS BORG (m)	14
Anf. 44 ULF HOLM (mp).....	16
Anf. 45 Finansminister ANDERS BORG (m)	16
Anf. 46 ORDFÖRANDEN	16
Anf. 47 Finansminister ANDERS BORG (m)	16

Anf. 48	ORDFÖRANDEN.....	17	2006/07:8
Anf. 49	Finansminister ANDERS BORG (m).....	17	24 november
Anf. 50	ORDFÖRANDEN.....	17	
Anf. 51	Finansminister ANDERS BORG (m).....	17	
Anf. 52	ORDFÖRANDEN.....	17	
Anf. 53	Finansminister ANDERS BORG (m).....	18	
Anf. 54	ORDFÖRANDEN.....	18	
Anf. 55	HILLEVI ENGSTRÖM (m).....	18	
Anf. 56	ULF HOLM (mp).....	18	
Anf. 57	Finansminister ANDERS BORG (m).....	18	
Anf. 58	HILLEVI ENGSTRÖM (m).....	19	
Anf. 59	Finansminister ANDERS BORG (m).....	19	
Anf. 60	ULF HOLM (mp).....	19	
Anf. 61	Finansminister ANDERS BORG (m).....	19	
Anf. 62	ORDFÖRANDEN.....	20	
Anf. 63	Finansminister ANDERS BORG (m).....	20	
Anf. 64	ORDFÖRANDEN.....	21	
Anf. 65	Finansminister ANDERS BORG (m).....	21	
Anf. 66	FREDRIK OLOVSSON (s)	21	
Anf. 67	Finansminister ANDERS BORG (m).....	21	
Anf. 68	ORDFÖRANDEN.....	22	
Anf. 69	Finansminister ANDERS BORG (m).....	22	
Anf. 70	ORDFÖRANDEN.....	22	
Anf. 71	Finansminister ANDERS BORG (m).....	22	
Anf. 72	BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	23	
Anf. 73	Finansminister ANDERS BORG (m).....	23	
Anf. 74	ORDFÖRANDEN.....	23	
Anf. 75	Finansminister ANDERS BORG (m).....	23	
Anf. 76	FREDRIK OLOVSSON (s)	23	
Anf. 77	JACOB JOHNSON (v)	23	
Anf. 78	Finansminister ANDERS BORG (m).....	24	
Anf. 79	ORDFÖRANDEN.....	24	
Anf. 80	Finansminister ANDERS BORG (m).....	24	
Anf. 81	ORDFÖRANDEN.....	25	
Anf. 82	SUSANNE EBERSTEIN (s).....	25	
Anf. 83	ULF HOLM (mp).....	25	
Anf. 84	Finansminister ANDERS BORG (m).....	25	
Anf. 85	ORDFÖRANDEN.....	25	
Anf. 86	CARL B HAMILTON (fp)	26	
Anf. 87	ORDFÖRANDEN.....	26	
Anf. 88	Finansminister ANDERS BORG (m).....	26	

3 §	Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (Sysselsättning och socialpolitik).....	27
Anf. 89	ORDFÖRANDEN.....	27
Anf. 90	Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m)	27
Anf. 91	ORDFÖRANDEN.....	28
Anf. 92	SUSANNE EBERSTEIN (s).....	28
Anf. 93	Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m)	28
Anf. 94	ORDFÖRANDEN.....	29
Anf. 95	CARL B HAMILTON (fp)	29
Anf. 96	Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m)	29

Anf. 97	ORDFÖRANDEN	30
Anf. 98	Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m).....	30
Anf. 99	SONIA KARLSSON (s)	30
Anf. 100	KARL SIGFRID (m)	31
Anf. 101	ULF HOLM (mp).....	31
Anf. 102	Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m).....	31
Anf. 103	SONIA KARLSSON (s)	32
Anf. 104	ULF HOLM (mp).....	32
Anf. 105	Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m).....	32
Anf. 106	ULF HOLM (mp).....	32
Anf. 107	Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m).....	32
Anf. 108	ULF HOLM (mp).....	32
Anf. 109	Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m).....	33
Anf. 110	ORDFÖRANDEN	33
Anf. 111	Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m).....	33
Anf. 112	FREDRICK FEDERLEY (c)	34
Anf. 113	CHRISTINA AXELSSON (s)	34
Anf. 114	ULF HOLM (mp).....	34
Anf. 115	Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m).....	34
Anf. 116	CHRISTINA AXELSSON (s)	35
Anf. 117	Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m).....	35
Anf. 118	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 119	Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m).....	35
Anf. 120	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 121	Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m).....	35
Anf. 122	CHRISTINA AXELSSON (s)	36
Anf. 123	Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m).....	36
Anf. 124	CHRISTINA AXELSSON (s)	36
Anf. 125	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 126	Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m).....	37
Anf. 127	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 128	Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m).....	37
Anf. 129	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 130	Statsrådet CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m).....	37
Anf. 131	FREDRICK FEDERLEY (c)	37
Anf. 132	Statsrådet CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m).....	38
Anf. 133	HILLEVI LARSSON (s).....	38
Anf. 134	Statsrådet CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m).....	38
Anf. 135	ORDFÖRANDEN	38
Anf. 136	Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m).....	38
Anf. 137	ORDFÖRANDEN	39
Anf. 138	Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m).....	39
Anf. 139	CHRISTINA AXELSSON (s)	39
Anf. 140	Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m).....	39
Anf. 141	SONIA KARLSSON (s)	39
Anf. 142	Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m).....	39
Anf. 143	KARL SIGFRID (m)	40
Anf. 144	Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m).....	40

Anf. 145 HILLEVI LARSSON (s).....	40
Anf. 146 ORDFÖRANDEN.....	40
Anf. 147 Statsrådet CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m).....	40
Anf. 148 ULF HOLM (mp).....	41
Anf. 149 Statsrådet CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m).....	41
Anf. 150 HILLEVI ENGSTRÖM (m).....	41
Anf. 151 CARL B HAMILTON (fp)	42
Anf. 152 Statsrådet CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m).....	42
Anf. 153 MARYAM YAZDANFAR (s).....	42
Anf. 154 ULF HOLM (m).....	42
Anf. 155 Statsrådet CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m).....	43
Anf. 156 ORDFÖRANDEN.....	43
Anf. 157 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m)	43
Anf. 158 ORDFÖRANDEN.....	43
Anf. 159 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m)	43
Anf. 160 ORDFÖRANDEN.....	43
Anf. 161 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m)	43
Anf. 162 ORDFÖRANDEN.....	44
Anf. 163 Statsrådet SVEN OTTO LITTORIN (m)	44
Anf. 164 ORDFÖRANDEN.....	44
Anf. 165 Statsrådet CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m).....	44
Anf. 166 ORDFÖRANDEN.....	45
Anf. 167 Statsrådet CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m).....	45
Anf. 168 ORDFÖRANDEN.....	45
Anf. 169 Statsrådet CRISTINA HUSMARK PEHRSSON (m).....	45
4 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (Hälso- och sjukvård).....	46
Anf. 170 ORDFÖRANDEN.....	46
Anf. 171 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	46
Anf. 172 CHRISTINA AXELSSON (s).....	46
Anf. 173 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	47
Anf. 174 ORDFÖRANDEN.....	47
Anf. 175 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	47
Anf. 176 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	48
Anf. 177 MARINA PETTERSSON (s).....	48
Anf. 178 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	48
Anf. 179 MARINA PETTERSSON (s).....	48
Anf. 180 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	48
Anf. 181 ORDFÖRANDEN.....	48
Anf. 182 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	48
Anf. 183 ORDFÖRANDEN.....	48
Anf. 184 Statsrådet MARIA LARSSON (kd)	48
Anf. 185 SVEN GUNNAR PERSSON (kd)	49
Anf. 186 CHRISTINA AXELSSON (s).....	49

Anf. 187	ULF HOLM (mp).....	50
Anf. 188	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	50
Anf. 189	CARL B HAMILTON (fp).....	51
Anf. 190	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	51
Anf. 191	ORDFÖRANDEN	51
Anf. 192	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	51
Anf. 193	ULF HOLM (mp).....	52
Anf. 194	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	52
Anf. 195	ORDFÖRANDEN	52
Anf. 196	MARINA PETTERSSON (s)	52
Anf. 197	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	53
Anf. 198	ORDFÖRANDEN	53
Anf. 199	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	53
Anf. 200	CHRISTINA AXELSSON (s)	54
Anf. 201	ULF HOLM (mp).....	54
Anf. 202	JACOB JOHNSON (v)	54
Anf. 203	HILLEVI LARSSON (s).....	54
Anf. 204	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	55
Anf. 205	ORDFÖRANDEN	55
Anf. 206	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	55
Anf. 207	ORDFÖRANDEN	55
Anf. 208	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	55
Anf. 209	ORDFÖRANDEN	56
Anf. 210	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	56
Anf. 211	ULF HOLM (mp).....	57
Anf. 212	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	57
Anf. 213	ORDFÖRANDEN	57
Anf. 214	Statsrådet MARIA LARSSON (kd).....	57